

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH
BUDĚJOVICÍCH**

ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA

Katedra krajinného managementu

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Rurální turismus na Třeboňsku – případová studie

Studijní program:	B4131 Zemědělství
Studijní obor:	Agropodnikání
Vedoucí bakalářské práce:	PhDr. Drahomíra Kušová, Ph.D.
Autor bakalářské práce:	Jana Karlovská

České Budějovice, 2018

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONT)

Jméno a příjmení: **Jana KARLOVSKÁ**
Osobní číslo: **Z15183**
Studijní program: **B4131 Zemědělství**
Studijní obor: **Agropodnikání**
Název tématu: **Rurální turismus na Třeboňsku - případová studie**
Zadávající katedra: **Katedra krajinového managementu**

Zásady pro vypracování:

Jihočeský kraj je turisticky velmi atraktivní oblastí se stále se zvětšujícím rozvojem cestovního ruchu, který má velký potenciál pro rozvoj obcí v tomto regionu. I obce na Třeboňsku se snaží tento potenciál využívat. Vystává však otázka, zda je skutečně plně využíván ku prospěchu obcí včetně jejich obyvatel, zda uspokojuje i potřeby turistů a zda masivně se rozvíjející turismus je stále šetrný vůči přírodnímu prostředí?

Cíl práce:

Zmapovat Třeboňsko jako turistickou destinaci a detailně analyzovat situaci ve dvou vybraných obcích (Chlum u Třeboně a Staňkov) formou případové studie. Porovnat názory a očekávání místních obyvatel s turisty, včetně zhodnocení vlivu turismu na přírodu a dotčené obce.

Metodika práce:

V první části práce si vytvořte teoreticko-metodologický základ pro vlastní šetření. Prostudujte dostupnou odbornou literaturu a internetové portály zabývající se problematikou turismu ve venkovském prostoru obecně a v regionálním kontextu, vysvětlte klíčové pojmy. Dále prostudujte příslušné dokumenty (např. statistické databáze a jiné lokální zdroje), které přispějí k objektivní deskripci zkoumaných obcí. Proveďte rozhovory s klíčovými osobami (např. se starostou/místostarostou obcí, vybranými podnikateli v cestovním ruchu, pracovníky informační, zástapci ochrany přírody) a doplňte anketou pro turisty. Na základě analýzy objektivních i subjektivních výsledků upřesněte odhady ze studia literatury v detailu a odpovězte na otázku, jaké typy turismu se vyskytují v katastru obcí Chlum u Třeboně a Staňkov a jakým způsobem ovlivňují život obcí. Porovnejte názory návštěvníků s názory místních obyvatel. Uveďte, zda fungující turismus v obci lze označit jako šetrný a integrovaný, případně navrhněte sociotechnická doporučení pro optimalizaci rozvoje turismu v modelových obcích.

Rozsah grafických prací: dle potřeby
Rozsah pracovní zprávy: 40 - 45 stran textu
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

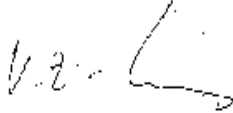
Seznam odborné literatury:

- BINEK, J. (2000): Synergie ve venkovském prostoru: aktéři a nástroje rozvoje venkova. Brno
HORÁKOVÁ IL., PTAČOVÁ D. (2014): Transformace venkova: turismus jako forma rozvoje. Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, Plzeň
MAJEROVÁ, V. (2006): Sociologie venkova a zemědělství. Česká zemědělská univerzita, Praha
MORAVEC, I. a kol. (2006): Venkovská turistika, teoretická východiska a možnosti, Centrum pro komunitní práci, České Budějovice
STŘÍBRNÁ, M. (2005): Venkovská turistika a agroturistika, Profi Press, Praha
SKODOVÁ-PARMOVÁ, D. (2007): Agroturistika, EF JU, České Budějovice
ZELENKA, J., TĚŠITEL, J., PÁSKOVÁ, M., KUŠOVÁ, D. (2013): Udržitelný cestovní ruch-management cestovního ruchu v chráněných územích, Gaudeamus, Hradec Králové

Veloucí bakalářské práce: PhDr. Drahomíra Kušová, Ph.D.
Katedra krajinářského managementu

Datum zadání bakalářské práce: 20. února 2017

Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2018

prof. Ing. Milan Šoch, CSc., dr. h. c.
děkan

JIHĚČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZEMLĚDĚLSKÁ FAKULTA
Fakultní knihovna
Česká ulice 1020, 370 05 České Budějovice

doc. Ing. Pavla Opatrné, CSc.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 20. února 2017

Prohlášení:

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 b) zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Datum: Podpis studenta:

Poděkování

Za laskavý přístup a vstřícnost při konzultacích, za poskytnuté cenné rady, obětavou pomoc a trpělivost při psaní mé závěrečné bakalářské práce bych zde ráda poděkovala mé vedoucí této práce PhDr. Drahomíře Kušové, Ph.D. Dále bych chtěla poděkovat obyvatelům a turistům obcí Chlum u Třeboně a Staňkov za ochotu při vyplňování dotazníků a všem, kteří mi pomáhali s terénním šetřením. V neposlední řadě děkuji za podporu své rodině a přátelům.

Abstrakt

Bakalářská práce na téma Rurální turismus na Třeboňsku mapuje Třeboňsko jako turistickou destinaci a analyzuje situaci ve vybraných obcích Chlum u Třeboně a Staňkov formou případové studie. V teoretické části jsou vymezeny klíčové pojmy jako venkovský prostor, venkovský turismus a jeho formy. Je zde charakterizován regionální kontext modelových obcí a popsána jejich historie a současnost zejména z hlediska turistiky. V části praktické je shrnuto empirické šetření na základě rozhovorů s vybranými podnikateli a výsledků ankety mezi obyvateli a turisty. Závěrem je zhodnocena udržitelnost venkovského turismu v těchto obcích.

Klíčová slova: venkovský prostor, venkovský turismus, udržitelnost venkovského turismu, Třeboňsko

Abstract

This bachelor thesis on the theme of Rural tourism in the Třeboň region maps Třeboňsko as a tourist destination and analyzes the situation in selected municipalities of Chlum u Třeboně and Staňkov by the form of a case study. In the theoretical part key terms such as rural space, rural tourism and its forms are defined. It describes the regional context of the model municipalities and describes their history and present, especially in terms of tourism. The practical part summarizes the empirical survey based on interviews with selected businessmen and the results of the questionnaire between residents and tourists. Finally, the sustainability of rural tourism in these municipalities is assessed.

Key words: rural space, rural tourism, the sustainability of rural tourism, Třeboňsko

Obsah

1. Úvod a cíl práce	9
2. Literární rešerše	11
2.2.1 Formy venkovského turismu	15
3. Charakteristika regionu Třeboňsko	16
3.1 Charakteristika turistického regionu Třeboňsko	16
3.2 Analýza rekreačního potenciálu v regionu pomocí SWOT	19
4. Metodika práce	20
5. Výsledky objektivního zkoumání modelového území	21
5.1 Lokalizační potenciál turistického ruchu	21
5.1.1 Historie a současnost Chlumu u Třeboně	24
5.1.2 Historie a současnost obce Staňkov.....	26
5.2 Charakteristika současného života v dotčených obcích	29
5.2.1 Občanská a technická vybavenost obcí	29
5.2.2 Organizace a sdružení fungující v obcích.....	31
6. Objektivní hodnocení turistického a rekreačního potenciálu obcí Staňkov a Chlum u Třeboně	33
6.1 Hodnocení dopravní dostupnosti dotčených obcí	34
6.2 Hodnocení ubytovací a stravovací kapacity v obcích a ostatních služeb pro turisty	34
6.2.1 Hodnocení ubytovací kapacity	35
6.2.2 Hodnocení stravovací kapacity.....	36
6.2.3 Ostatní služby pro turisty.....	37
7. Výsledky dotazníkového šetření a jeho vyhodnocení	46
7.1. Výsledky dotazníkového šetření pro turisty a obyvatele obcí.....	46
7.2 Výsledky dotazníkového šetření pro turisty.....	49
7.2. Dotazníkové šetření pro místní obyvatele	58
8. Shrnutí a diskuze	62

9. Závěr	65
10. Seznam použité literatury	68
11. Seznam obrázků, fotografií, tabulek a grafů.....	71
12. Seznam příloh.....	72

1. Úvod a cíl práce

Turistické destinace na Třeboňsku jsou stále častěji vyhledávanějšími kouty České republiky. V rámci trávení volného času a pěstování volnočasových aktivit, zejména víkendového a dovolenkového typu, turisté vybírají tato místa jako dopravně, ekonomicky a sociálně dostupné lokality. V posledních letech je patrný stoupající zájem českých občanů o prožití dovolené na českém území. Jednak jde o důsledek bezpečnostní situace ve světě, ale také o ekonomickou dostupnost takové dovolené pro nezanedbatelné procento obyvatel ČR. Atraktivita tohoto území spočívá v jeho místy stále nedotčené krajině v podobě hlubokých a rozsáhlých lesních porostů, které volně navazují na množství vodních ploch, z nichž většina je také určena k rekreačnímu využití.

Venkovský turismus, na který se tato bakalářská práce zaměřuje, je v dotčených obcích jedním z důležitých ekonomických nástrojů k udržitelnosti tamního běžného života. Je také zásadní pro omezení odlivu stálých obyvatel z těchto obcí do měst, které by ve svém důsledku mohlo vést až k vylidňování obcí a vymizení života z nich.

Teoretická část se na základě literární rešerše zaměřuje na vysvětlení klíčových pojmů. Popisuje, jak je obecně v literatuře vymezován venkovský prostor. Dále je zde uvedeno, jak je v literatuře vymezen venkovský turismus a jaké jsou známy jeho formy.

Charakteristika regionu Třeboňsko – konkrétněji obcí Chlum u Třeboně a Staňkov navazuje na teoretickou část práce již jako práce praktická. Praktická část je koncipována jako vlastní empirický průzkum formou kvalitativní studie přímo v modelových obcích a jejich okolí. Z různých zdrojů a také na základě rozhovorů s místními pamětníky jsem postupně skládala mozaiku historie a současnosti života a turismu v těchto obcích. Zajímalo mě složení a množství rekreačních ploch a v neposlední řadě přírodní potenciál krajiny. Zkoumala jsem konkrétní možnosti turismu a rekreace v těchto obcích. Místní šetření jsem doplnila vlastní fotodokumentací.

Spokojenost turistů, případně jejich požadavky na možnosti rekreace a souvisejících služeb, jsem zjišťovala pomocí dotazníkového šetření i s využitím kvantifikace dat, přímo v terénu. Časově jsem pro terénní šetření a dotazování turistů zvolila nejvíce turisticky exponované měsíce, jimiž jsou v této lokalitě bezesporu červenec a srpen. Výsledky tohoto zkoumání jsem pomocí dotazníkového šetření pro turisty porovnávala s názory a požadavky místních obyvatel. Kromě těchto rozdílů jsem také sledovala, zda v některých bodech dotazníku dojde k výraznému rozkolu v pohledu na turistický ruch v místě mezi skupinou místních obyvatel, kteří v cestovním ruchu podnikají a skupinou obyvatel nepodnikajících.

Závěrem jsem shrnula tyto poznatky a popsala je vzhledem k ovlivnění života v obcích turismem a také vzhledem k udržitelnosti venkovského turismu v této lokalitě. Dále jsem definovala sociotechnická opatření pro optimalizaci turistického ruchu v těchto obcích.

2. Literární rešerše

2.1 Vymezení venkovského prostoru v rámci ČR

Jednoznačnou definici pojmu venkov případně venkovský prostor v literatuře v podstatě nelze nalézt. Způsob, jakým je vnímán pojem venkov, je do jisté míry subjektivně ovlivněn. Pokud se k hodnocení, co je venkovem přistoupí pomocí kvantitativních znaků, hodnotí se pak například hustota obyvatelstva nebo alternativně hustota osídlení v krajině. Na venkově je často shledána nižší občanská vybavenost službami, nižší hustota obyvatelstva spolu s jejich vyšší věkovou skladbou. Intuitivně lze venkov chápat jako prostor pro odpočinek, relaxaci a těsné spojení života obyvatel s místní přírodou. Od tohoto spojení se odvíjí většinou i zaměření obyvatel na zemědělskou produkci buď přímo jako na druh jejich obživy, případně v podobě domácího hospodářství jako doplňku ke zvýšení životního standardu na venkově. Volná krajina je neoddělitelnou součástí venkova a představuje rozhodující část venkovských území, zahrnuje jak zemědělskou půdu, tak lesy a vodní plochy (Majerová a kol., 2005).

Pojetí venkova je možné chápat jako označení osídlené kulturní krajiny se specifickými charakteristikami (Binek a kol., 2009). Dále si autoři kladou otázku, zda lze vůbec jednoznačně venkov vymežit, a pokud ano, tak za jakých podmínek a k jakému účelu. Venkov je v dnešní době velmi široký pojem, kdy v některých případech lze hovořit o venkově, který již nese znaky města, a naopak mnohá města mají charakter venkovský (Binek a kol., 2009).

Pojmy „venkov“ a „venkovský prostor“ by se daly vykládat jako synonyma, nicméně mezi nimi existují jisté rozdíly. Základním prostorovým souborem lze chápat venkovský prostor, v jehož rámci krajina a sídla v ní nabývají venkovských znaků – tedy podoby venkova (Binek a kol., 2009). Podle těchto autorů je venkovský prostor vše, co není prostorem městským.

Podle hustoty osídlení na 1 km² se v ČR nachází téměř 5000 venkovských obcí, a to na ploše zhruba 60 tis. km², což je 75 % celkové rozlohy našeho státu. Žijících obyvatel v těchto obcích je však necelá čtvrtina z celkového počtu obyvatel ČR. (Majerová a kol., 2005, dle definice EUROSTAT).

V ČR je počet obyvatel trvale žijících v obci nejužívanějším kritériem pro stanovení obce jako venkovské a titulování obyvatelstva jako obyvatelstva venkovského. Tyto údaje poskytuje sčítání lidu, domů a bytů, které je v ČR prováděno Českým statistickým úřadem, které probíhá jednou za 10 let. Národní strategický plán rozvoje venkova 2007–2013 uvádí, že obce v České republice s méně než 2000 obyvateli jsou považovány za venkovské obce či vesnice¹.

Nově lze také v těchto zdrojích nalézt, že opět vstupuje do označování větší obce název městys. Městys neboli také městečko lze charakterizovat jako historický typ obce mezi městem a vesnicí, který by měl fungovat jako spádové městečko pro okolní vesnice. Jako městys je právě označována, v této práci posuzovaná, obec Chlum u Třeboně. Tento městys funguje ukázkově jako spádová obec pro druhou posuzovanou obec – Staňkov.

2.2 Venkovský turismus

Venkovský cestovní ruch neboli venkovský turismus je označením pro jeden z druhů cestovního ruchu s vícedenním pobytem, jehož součástí jsou aktivity rekreačního rázu uskutečňující se na venkově. Obecně řečeno se venkovský turismus zpravidla uskutečňuje ve venkovském prostoru. Měl by být pro venkovské obce, ve kterých probíhá, udržitelný a neměl by mít masovou formu. Jeho podoba by tedy měla být ohleduplná a šetrná nejen k okolní přírodě, ale také k obyvatelům venkova. Na základě dokumentů OECD autorka (Stříbrná, 2005) uvádí, jaká kritéria by měla venkovská turistika splňovat. Měla by být:

- umístěna do venkovských oblastí,
- funkčně venkovská, budovaná na zvláštních rysech venkovského světa (na malovýrobě, otevřeném prostoru, kontaktu s přírodou, dědictvím minulosti, na tradičních zvycích),
- venkovská ve svém měřítku, tzn. malé budovy, malá sídla apod.,

¹ Podle OECD je venkov charakterizován hustotou obyvatel do 150 obyvatel/km² a dle Zákona o obcích č. 128/2000 Sb., je jako obec definována ta do velikosti 3000 trvale žijících obyvatel.

- tradiční ve svém charakteru, což znamená, že poroste pomalu a organicky ve spojení s místními rodinami, řízena na místní úrovni a rozvíjena s cílem zajistit dlouhodobý rozvoj dané oblasti,
- trvale udržitelná, její rozvoj by měl pomáhat udržovat zvláštní venkovský charakter dané oblasti a neměl by likvidovat místní zdroje.

Za znaky venkovské turistiky tato autorka považuje:

- lokalizaci ve venkovském prostředí s nízkou hustotou obyvatelstva, s otevřeným prostorem, s malými sídly obvykle méně než s deseti tisíci obyvateli,
- ohleduplný vztah k přírodě a krajině,
- decentralizované ubytování s omezenou kapacitou,
- komorní, téměř rodinné zázemí,
- pochopení pro individuální aktivity návštěvníků a turistů,
- využívání půdy související především se zemědělstvím, lesnictvím a ochranou přírodních lokalit,
- zázemí v horských a podhorských oblastech (symbióza se zemědělstvím = originální nabídka služeb cestovního ruchu).

Vymezení venkovské turistiky jakožto průniku turistiky ve venkovském prostoru, turistiky ve venkovské krajině a místní turistiky uvádí Moravec a kol. (2006). Venkovskou turistiku pojímá tento autor jako mnohostrannou činnost. Venkovské oblasti jsou pro něho velmi různorodé celky, které jsou jen zřídka statické a dále uzavřené celky nezasazené městským vlivem. Obecnou definici venkovského turismu není tedy v podstatě možné najít. Lze se domnívat, že venkovská atmosféra a venkovská pohostinnost jsou hlavním lákadlem pro potenciální rekreanty.

Mezi typické venkovské aktivity podle autora (Moravec a kol., 2006) patří:

- pěší turistika,
- horolezectví,
- dovolená v divočině (za dobrodružstvím),
- jízda na kanoi, voru,
- lyžování na běžkách,

- výlety na sněžnicích,
- sjezdování v málo navštěvovaném místě,
- studium přírody v plenéru včetně pozorování ptáků, fotografování atd.,
- myslivost,
- cyklistika nebo výlety na kole,
- jízda na koni,
- obdiv ke krajině,
- studium venkovských tradic,
- výlety do malých měst nebo do vesnic,
- relaxační dovolená vyžadující venkovské prostředí,
- setkání nebo konference menšího významu,
- venkovské přehlídky,
- rybolov na řekách a kanálech,
- sporty vyžadující přírodní scenérii, např. orientační závody.

V České republice lze venkovský turismus chápat jako takový, který je ohleduplný a šetrný k okolní přírodě, kdy samotná krajina je turistickým cílem a ubytování je venkovského typu, decentralizované s omezenou kapacitou. Zázemí turistům poskytují zejména rodinné penziony, privátní pokoje v místních chalupách, případně celé chalupy v pronájmu. Evropskou raritou je, právě v České republice velmi populární, pronájem celých kompletních objektů typu chat a chalup. Obyvatelé ČR tyto objekty nezdědka využívají jako svůj druhý – prázdninový domov. Ve většině případů venkovského typu ubytování se jedná o rodinné zázemí s osobním přístupem k hostovi, jeho individuálním potřebám a aktivitám.

Prioritou venkovského turismu je dle autora (Moravec a kol, 2006) ohleduplný vztah k přírodě a místní komunitě. V tomto má venkovský turismus bezesporu konkurenční výhodu oproti jiným masovým produktům cestovního ruchu.

2.2.1 Formy venkovského turismu

Základní formy venkovského turismu představují agroturismus, ekoagroturismus, ekoturismus, v rozšířeném smyslu pak nalézáme formy dobrodružný cestovní ruch, chataření a chalupaření a kulturní cestovní ruch (Pásková, Zelenka, 2002). Toto rozdělení je znázorněno v tabulce č. 1.

Tab. č. 1: Formy venkovského turismu, jejich charakteristika a předpoklady

FORMA	CHARAKTERISTIKA	PŘEDPOKLADY
Agroturismus	Udržitelnost Citlivý přístup ke krajině a životnímu prostředí Využívání místních zdrojů a surovin Úzký kontakt rezidentů s návštěvníky	Pobyty na rodinných farmách Účast na zemědělských činnostech Aktivní odpočinek
Ekoturismus	Poznávání přírody bez jejího narušování Udržitelnost a zodpovědnost k přírodě	Návštěvy chráněných krajinných oblastí, přírodních parků a rezervací Návštěvy kulturních akcí a památek
Ekoagroturismus	Spojuje agroturismus s ekoturismem Poznání ekologického zemědělství	Pobyt na farmách s výpomocí na zemědělských činnostech Možnost konzumace bioproduktů z vlastní produkce ekofarem Péče o hospodářská zvířata Aktivní odpočinek typu jízda na koni apod.
Dobrodružný CR	Příroda jako nástroj pro adrenalinové zážitky	Fyzické předpoklady turisty Bez striktně daného programu Improvizace dle přírodních podmínek
Chataření a chalupaření	Nízký dopad na krajinu v případě chalupaření Chataření typicky jen pro účely rekreace	Využívání vlastních objektů typu chalupa a chata k rekreaci Skloubení činností chalupaření s aktivním odpočinkem
Kulturní CR	Poznávání kultury, tradic a zvyků různých národů	Výchovně vzdělávací funkce Rozšíření obzorů jedince

Zdroj: vlastní úprava, podle zdroje Pásková, Zelenka, 2002

3. Charakteristika regionu Třeboňsko

3.1 Charakteristika turistického regionu Třeboňsko

Pro region Třeboňsko jakožto turistickou destinaci je charakteristická rovinatá malebná krajina, která je protkána unikátní sítí rybníků. Venkovská architektura v podobě klasických jihočeských stavení hospodářského rázu je typickým dědictvím místních předků. Velmi hustá síť cyklotras zde propojuje půvabné vesničky se zajímavými lokalitami v chráněné krajinné oblasti.

Nejznámějším rybníkem na Třeboňsku je bezesporu rybník Svět, který vidíme na fotografii č. 1.

Fotografie č. 1: Rybník Svět v Třeboni

Zdroj: vlastní foto, Jana Karlovská

V CHKO Třeboňsko nalezneme 35 přírodních rezervací a památek. Jedná se zejména o rašeliniště, rašelinné louky a lesy, lužní lesy a samozřejmě rybníky a vodní toky. Tyto zahrnují 7 přírodních památek, 20 přírodních rezervací a 3 národní přírodní památky. V dalších pěti případech z těchto

přírodních rezervací jsou zachovány přírodní zdroje nevyčísitelné hodnoty a tyto jsou zařazeny v nejvyšší kategorii národní přírodní rezervace. Jednou z těchto oblastí je také chráněná ptačí oblast zobrazená na fotografii č. 2, v oblasti česko-rakouského přechodu Chlum u Třeboně CZ/A.

Fotografie č. 2: Ptačí oblast

Zdroj: vlastní foto, Jana Karlovská

Rovinatý ráz krajiny Třeboňska láká příznivce cykloturistiky. Některé z bohaté nabídky tras jsou také stezkami naučnými. Z historického hlediska se jeví zajímavou např. cyklistická stezka Paměti Vitorazska. Další trasa stojící za zmínku je dálková cyklotrasa Rožmberského dědictví procházející městem Třeboň, její začátek nalezneme v Praze a vede až do Vídně. Je součástí stezek Greenways Praha–Vídeň. Turistické trasy je pochopitelně možné využívat i pro turistiku pěší. Většina cyklostezek i pěších tras je v regionu výborně značena, jak ilustruje fotografie č. 3.

Fotografie č. 3: Turistické značení

Zdroj: vlastní foto, Jana Karlovská

Mezi další letní volnočasové aktivity tohoto regionu patří koupání, sjíždění řek a další vodní radovánky. Na Třeboňsku nalezneme nepřehledné množství přírodních koupališť, rybníků, pískoven a řek. Za zmínku stojí nové přírodní koupaliště v Borovanech, ve kterém je čistota vody udržována biologickým způsobem bez nutnosti chemických zásahů a úprav. Ve filtračních lagunách se díky působení přírodního ekosystému a vodních rostlin voda přirozeně čistí.

Třeboňsko má tedy obrovský potenciál pro využití svých krás přijíždějícími turisty. Turismus zde představuje významnou složku místní ekonomiky.

3.2 Analýza rekreačního potenciálu v regionu pomocí SWOT

Definování rekreačního potenciálu pomocí analýzy SWOT je pro zhodnocení regionu v této práci důležité (viz tab. č 2).

Tab. č. 2: SWOT analýza rekreačního potenciálu Třeboně a okolí

S	W
<p>Atraktivní příroda</p> <p>Významné turistické cíle</p> <p>Existence velkého množství ubytovacích zařízení a kempů</p> <p>Velký počet domů využívaných k rekreaci</p> <p>Existence cyklistických a turistických tras</p> <p>Lázeňské centrum Třeboň</p>	<p>Absence parkovacích míst při využívání pískoven na letní rekreaci</p> <p>Nevhodné vedení cyklotras a jejich značení</p> <p>Absence některých cyklostezek a turistických tras</p> <p>Sezónnost turistického ruchu</p> <p>Zvýšený pohyb cyklistů i po silnicích vyšších tříd</p> <p>Zámek v Chlumu u Třeboně v soukromém vlastnictví – turistům nepřístupný</p> <p>Intenzivní využívání chatových a kempových oblastí</p> <p>Absence umělého vodního areálu</p> <p>Nejistota v lázeňství</p> <p>Neúplný sortiment poskytovaných služeb</p> <p>Absence kapacitního kongresového sálu pro rozsáhlejší akce</p> <p>Absence středisek zimních sportů</p> <p>Absence atraktivních turistických cílů vzhledem k orientaci na turistický ruch</p> <p>Nadměrná koncentrace výstavby ubytovacích kapacit v rekreačních územích, která slouží pouze k sezónnímu využití</p>
O	T
<p>Zvýšení cestovního ruchu zařazením Třeboňska na ústřední seznam světového dědictví UNESCO</p>	<p>Snížení proplácení lázeňské léčby v rámci zdravotního pojištění</p> <p>Krytí těžby šterkopísků za přípravu ploch pro rekreaci</p>

Zdroj: Městský úřad Třeboň, Rozbor udržitelného rozvoje území obce s rozšířenou působností Třeboň, 2.aktualizace, 2012

Tato SWOT² analýza, zpracovaná v tabulce č. 2, je pomocníkem ve zhodnocení navrhovaných strategií rozvoje v určených oblastech. Zde tedy v oblasti rozvoje turismu, resp. rekreace v regionu Třeboň.

4. Metodika práce

Tato bakalářská práce si klade za cíl zmapovat region Třeboňsko jako turisticky atraktivní destinaci. Formou případové studie pak detailně analyzovat situaci v obcích Chlum u Třeboně a Staňkov, porovnat názory a očekávání obyvatel s názory turistů a zhodnotit vliv turismu v této oblasti na místní přírodu a život v obci.

Prostudování odborné literatury, která se vztahuje k problematice turismu v rurálním prostoru a vypracování rešerše z informací v literatuře získaných, bylo předpokladem pro vlastní empirické šetření.

V další části byl zmapován region Třeboňsko, vzhledem k jeho potenciálu v cestovním ruchu. Pomocí SWOT analýzy byly zjištěny silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby v oblasti rekreace v tomto regionu.

V praktické části práce bylo přistoupeno ke zmapování aktuální situace v dotčených obcích, a to jak z hlediska připravenosti na turistický ruch, tak z hlediska občanské vybavenosti obcí. Pro vlastní práci bylo stěžejní studium dokumentů a převážnou část tvořilo následně vlastní pozorování. V rámci vlastního pozorování byla pořízena fotodokumentace míst v modelových obcích a v jejich bezprostředním okolí, která byla také zařazena do praktické části práce. Dalším praktickým krokem bylo samotné dotazníkové šetření provedené ve zmíněných obcích. Vytvořen byl dotazník pro turisty a dotazník pro místní obyvatele. Tři z otázek byly pro obě skupiny stejné. Dotazníkové šetření bylo provedeno písemnou formou. Dotazníky pro turisty (viz příloha č. 2) byly vyplňovány zejména v hlavní letní turistické sezóně červen–září 2017, přičemž stěžejní pro výzkum byly měsíce červenec a srpen. Dotazníkové šetření pro místní obyvatele (viz příloha č. 1) bylo provedeno v měsících listopad 2017 až březen 2018. Od června 2017 do března 2018 byly také průběžně na základě cílených i náhodných setkání

² SWOT je zkratkou anglických slov, resp. jejich počátečních písmen strengths = silné stránky, weakness = slabé stránky, opportunities = příležitosti a threats = hrozby

prováděny rozhovory na téma turismu v tomto regionu, a to jak s místními obyvateli, tak s turisty.

5. Výsledky objektivního zkoumání modelového území

5.1 Lokalizační potenciál turistického ruchu

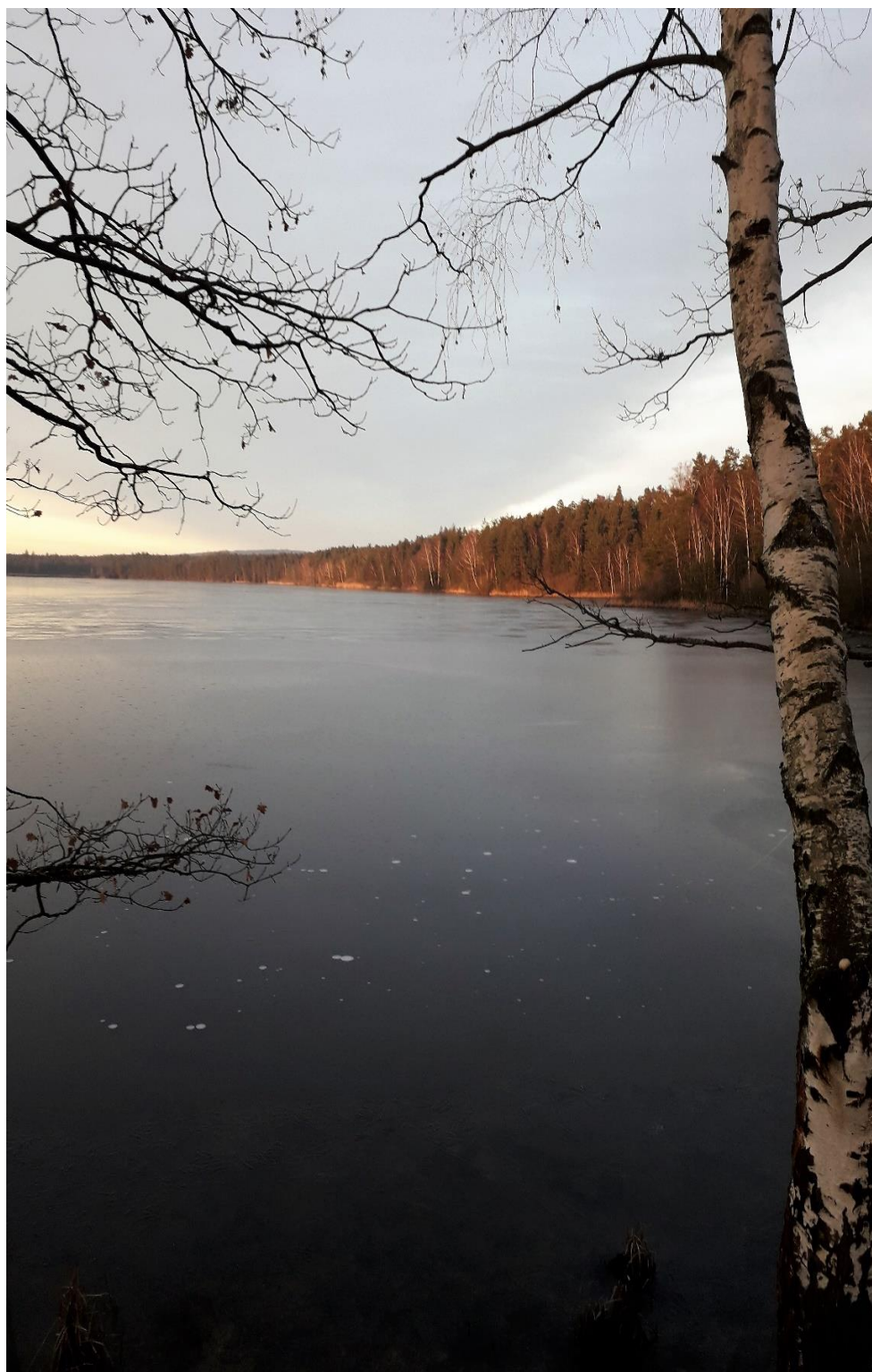
Tyto dvě obce ležící několik kilometrů jihovýchodně od Třeboně jsou doslova rájem venkovského turismu, jehož historie sahá hluboko do dob první republiky. Obce spolu těsně sousedí a v podstatě jedna volně přechází v druhou. Pro obě obce je charakteristická krajina s hlubokými lesy, rozlehlými loukami a velkými vodními plochami, jejichž založení sahá až do 18. století (viz obrázek č. 1). K Chlumu bezprostředně patří rybník Hejtman a ke Staňkovu rybník Staňkovský, oba můžeme vidět na fotografiích č. 4 a č. 5.

Fotografie č. 4: Rybník Hejtman, pohled z předměstí na pláž

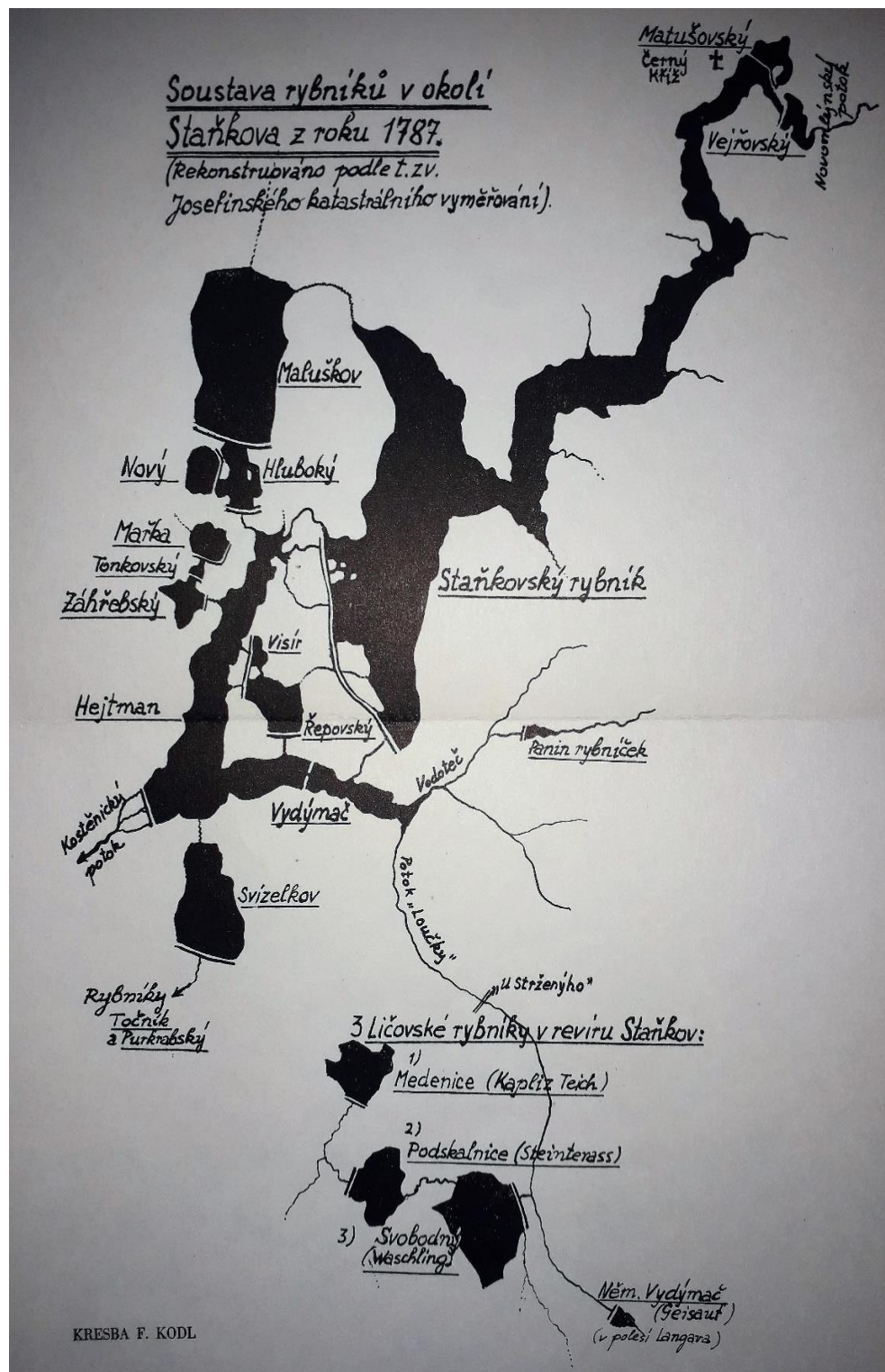
Zdroj: vlastní foto, Jana Karlovská

Fotografie č. 5: Pravý břeh Staňkovského rybníka

Zdroj: vlastní foto, Jana Karlovská

Obrázek č. 1: Nákres soustavy rybníků v okolí Staňkova

Zdroj: Kodlovi, F., J., 1979

5.1.1 Historie a současnost Chlumu u Třeboně

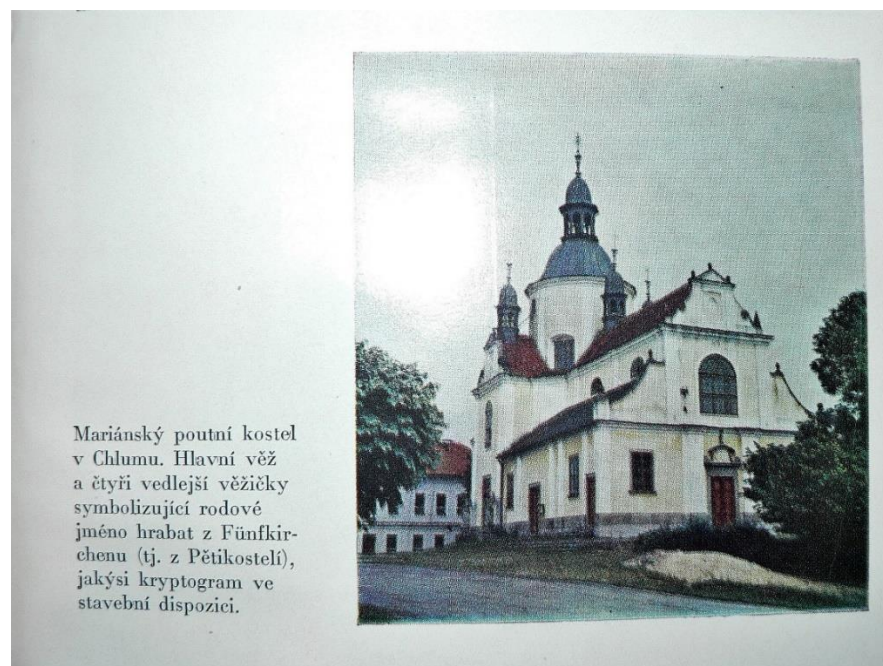
Chlum u Třeboně leží v nadmořské výšce 492 m. Rozkládá se v CHKO Třeboňsko na úpatí pahorkatiny zvedající se z Třeboňské pánve k pohraničním vrchům, 15 km jihovýchodně od Třeboně a 25 km jižně od Jindřichova Hradce. Je městysem s aktuálním počtem obyvatel 2127, z nichž někteří jsou rozptýleni i do místně příslušných obcí spadajících pod samosprávu Chlumu: Lutová, Žíteč a Mirochov.

Chlum také je spádovou obcí pro obec Staňkov, zejména co se občanské vybavenosti týče.

K Chlumu neodmyslitelně patří rozsáhlá vodní plocha, rybník Hejtman. Ten byl založen již v 16. století a nyní slouží jako vodní rekreační plocha pro plavání a jiné vodní sporty a samozřejmě také pro sportovní rybolov.

Barokní kostel Nanebevzetí Panny Marie (viz obrázek č. 2) pyšně se tyčící na náměstí je dominantou městyse. Kostel je při dobrém počasí viditelný z širokého okolí, jak ilustruje fotografie č. 6. Byl postaven v roce 1745 a vede k němu křížová cesta se čtrnácti zastaveními.

Obrázek č. 2: Kostel Nanebevzetí Panny Marie

Zdroj: Kodlovi, F., J., 1979

Fotografie č. 6: Pohled na kostel Nanebevzetí Panny Marie, pohled z cesty spojující Chlum a Staňkov

Zdroj: vlastní foto, Jana Karlovská

Na hrázi rybníka Hejtman nalezneme barokní zámek z roku 1710, jehož dnešní podobu určují úpravy ke konci 19. a z počátku 20. století. Zámecký park obsahuje velké množství exotických stromů a keřů. Také v něm nalezneme sochy z 18. a 19. století. Koštěnický potok protékající parkem pomyslně dělí městys na dvě části. Na jeho pravém břehu se nachází již zmíněný zámek a bývalý pivovar. Levá strana je v podstatě předměstím s obytnou zástavbou a stavbami občanské vybavenosti. Pod zámkem v blízkosti sádek stojí historická budova bývalé školy nazývaná Německá škola. Na spodní část zámeckého parku navazuje rybník Zájezek. U něho je nyní turistická atrakce v podobě hvězdárny a nově také školící centrum.

Směrem dále k Třeboni nalezneme již zcela zdevastovanou sklárnu, které byla ukončena činnost po roce 1989. Bohužel i přes její bohatou historii a tradici se již sklárnu a ruční výrobu skla nepodařilo obnovit.

Chlum u Třeboně je turisticky vyhledávaným letoviskem již více než 100 let.

5.1.2 Historie a současnost obce Staňkov

Staňkovský rybník je dominantou této malé obce. V současné chvíli zde trvale žije pouhých 216 obyvatel, přičemž v produktivním věku je 60 % z nich.

Staňkov leží zhruba 2 km severovýchodně od obce Chlum u Třeboně, v podstatě v jejím těsném sousedství.

Vznik obce je datován do druhé poloviny 16. století. Tenkrát byly budovány první selské usedlosti pod výpustí čerstvě vybudovaného rybníka, nazývaného se původním jménem Soused. Hráz rybníka Soused byl v tehdejší době se svými 18 m výšky nejvyšší rybníční hrází v této oblasti. Stavitel rybníka Mikuláš Ruthard z Malešova se vyznamenal i dalším velkolepým parametrem rybníka – jeho délkou, která činí téměř 7 km.

Název obce vznikl pravděpodobně podle strážních stanovišť okolo rybníka Soused, která lemovala tehdejší stezku spojující české a rakouské země. Tato stanoviště tenkrát lidé pojmenovávali „staňků/staňkovů“. Díky tomu byl i rybník následně přejmenován na dnešní Staňkovský. Ohledně názvu se mezi pamětníky předává ale i jiná legenda: osadou tehdejšího Vitorazska³ projížděl kníže, když jeho kůň ztratil podkovu. Kníže zašel k místnímu kováři, který však zrovna ležel a spal. Přičemž mu kníže poručil „staň a kov“ a odtud tedy prý vznikl název Staňkov.

Obec je charakteristická roztroušeností jednotlivých obydlí, což je způsobeno tím, jak postupně přicházeli noví osadníci a zabydlovali se v různých koutech osady okolo rybníka.

Na území obce patřila vždy k hospodářským aktivitám zejména těžba dřeva z okolních lesů a samozřejmě chov ryb v místních rybnících.

Kolem roku 1920 se novým místním fenoménem, stejně jako v Chlumu, stává turistický ruch. Mnoho, nejen pražských, trampů tehdy objevuje romantickou hloubku místních lesů, které obklopují Staňkovský rybník. V obci se začínají stavět chaty a sruby. Na straně rybníka přilehlé

³ Vitorazsko – rozsáhlá oblast, osídlená obyvateli větve doudlebské, nazvaná po knížeti Vitoradovi, který kolem roku 827 založil nad řekou Lužnicí kamenný hrad po německém vzoru „Vitoraz“. Zdroj: Kodloví, F., J., 1979

k rakouské hranici se dodnes nalézají jejich torza (viz fotografie č. 7). Chaty a sruby zde tenkrát měly i mnohé osobnosti tehdejší prvorepublikové pražské smetánky.

Fotografie č. 7: Torzo komína jedné z prvorepublikových chat na pravém břehu Staňkovského rybníka u česko-rakouské hranice.

Zdroj: vlastní foto, Jana Karlovská

Po druhé světové válce je zde však zřízena tzv. železná opona a do pohraničních pásem mají přístup pouze vojáci střežící socialistickou vlast a další režimem prověřené osoby. Ke konci šedesátých let, vyznačující se uvolněním poměrů ve společnosti, je zde zřízeno první veřejné tábořiště a turistický ruch se sem začíná pomalu navracet. Turismus v této oblasti byl tak

naštěstí zachráněn. V současné době patří turistický ruch k jedné z nejvýznamnějších ekonomických aktivit pro místní obyvatelstvo a obec jako takovou (viz fotografie č. 8 a 9).

Fotografie č.8: Autokemp Hejtman jih (dříve Nataša)

Zdroj: vlastní foto – Jana Karlovská

Fotografie č. 9: Předměstí Chlumu u Třeboně s informacemi pro turisty

Zdroj: vlastní foto – Jana Karlovská

5.2 Charakteristika současného života v dotčených obcích

V současné době jsou obec Staňkov a městys Chlum u Třeboně vyhledávanými turistickými letovisky. Život v obou obcích je velmi úzce vázán na turistickou sezónu. Pozvolna začínající turistickou sezónu lze zaznamenat již na jaře v období měsíců dubna až května. Nejvíce exponovanými měsíci jsou bezpochyby červenec a srpen. Říjen sezónu obvykle uzavírá.

Život v obcích je tedy ovlivněn přílivem turistů v tom dobrém i negativním slova smyslu. V době turistické sezóny zde nalezneme větší množství služeb stravovacích i ostatních, které jsou samozřejmě k užítku i místním obyvatelům. Zároveň je však oblast výrazně zasažena velkým pohybem lidí, pěších, ale hlavně cyklistů a také automobilů. Místním obyvatelům tak často chybí klid a prostor na práci i odpočinek.

5.2.1 Občanská a technická vybavenost obcí

Obec Staňkov je charakteristická svou roztroušeností obydlí a nízkým počtem obyvatel. Obecní zastupitelstvo sídlí v budově obecního úřadu na hlavní páteřní komunikaci procházející obcí.

Místní potraviny typu malého koloniálu otevírají až s příchodem turistické sezóny. Restaurace U Trpaslíka se snaží nabízet své služby po celý rok, i když s malými přestávkami. Restaurace Česká Kanada je otevřena také zejména v turistické sezóně. Dále se zde nachází vyhlášené a celorepublikově známé bistro „U Sumečka“, které však místním obyvatelům může posloužit také až s příjezdem prvních turistů.

Z dalších služeb pro obyvatele lze jmenovat masáže, pedikúru a kadeřnictví.

Pro potřeby místních obyvatel je tak spádovou oblastí zejména Chlum u Třeboně a dále pak Třeboň či Jindřichův Hradec.

Městys Chlum u Třeboně tedy poskytuje občanské služby nejen pro své obyvatele, ale také pro obyvatele obce Staňkov a obyvatele dalších menších přilehlých obcí.

Zastupitelstvo městyse sídlí na náměstí a zajišťuje pro obyvatele veškeré služby místní samosprávy, včetně služeb Czech Point.

Nákup potravin si obyvatelé mohou zajistit v jednom z nákupních středisek na předměstí Chlumu, a to v COOPu nebo FLOPu.

Stravovací služby v Chlumu celoročně zajišťuje, na předměstí situovaná, restaurace Na Poště. Další možností je nově zřízená restaurace Zájezek, která by také měla fungovat po celý rok. Další restaurační služby lze využít opět až s příchodem turistické sezóny, jde o Pizzerii na hrázi, bistro v Cyklistickém centru, cukrárnu a také restauraci Růženka na pláži rybníka Hejtman.

Zdravotní středisko v obci zajišťuje praktickou péči o děti i dospělé, má také zubní, gynekologickou a rehabilitační ordinaci. Na tyto zdravotní služby navazují služby lékárny, která v objektu, byť v omezeném časovém rozpětí, funguje.

V místní škole, nacházející se na náměstí u kostela, se vzdělávají děti ve dvouступňovém uspořádání. Školka je situována poblíž základní školy a zajišťuje denní péči o nejmenší obyvatele.

Péči o seniory zajišťuje Pečovatelství dům, kde se nachází 32 bytů. Aktuální obsazenost je 100 %. Senioři zde ubytovaní mohou využívat služeb pečovatelky, rozvozu obědů a dovozu drobných nákupů.

Místní knihovna, nacházející se v budově „Domečku“ na náměstí, nabízí k zapůjčení nepřeberné množství knih. Dále má na starosti místní kroniku, kde je zaznamenáván život v obci. Průběžně knihovna také pořádá různé akce pro děti i dospělé.

Poštovní služby jak listovní, tak služby Czech Point nabízí pobočka České pošty nacházející se na předměstí Chlumu.

Z dalších služeb v obci, které mohou obyvatelé využívat celý rok, lze jmenovat kosmetiku, kadeřnictví, obchod s textilem, obchod elektro a nově také květinářství. Dále zde také funguje Informační středisko městyse Chlumu u Třeboně, které sídlí v přízemním prostoru nákupního střediska

COOP. Informuje o kulturních, sportovních a dalších akcích, konaných v Chlumu a okolí.

5.2.2 Organizace a sdružení fungující v obcích

Sbor dobrovolných hasičů Staňkov

Sbor staňkovských hasičů je jedna ze zájmových organizací fungujících v obci Staňkov. Sbor byl založen 2. října 1898. Aktuálně má 41 členů, z toho 28 mužů a 12 žen. Obrovský podíl na jejím fungování mají zejména místní dobrovolné hasičky. Toto sdružení zajišťuje každoročně hasičský bál, stavění májky (viz foto č. 10) a další drobné akce, jako například soutěž v požárním útoku. Jednotka v případě potřeby vyjíždí k událostem (požárům, dopravním nehodám apod.), které si vyžadují přítomnost nebo přímo zásah hasičů.

Fotografie č. 10: Stavění májky v centru obce Staňkov

Zdroj: vlastní foto – Jana Karlovská

Myslivecké sdružení

Zdejší Myslivecké sdružení má také bohatou historii. Pod vedením zkušeného bývalého hajného, pana Vladimíra Vrbinkoviče, zajišťuje lov a odchyt divokých zvířat a další související činnosti.

Spolek pro ochranu povodí rybníků Staňkovský a Hejtman, z.s.

Několik místních občanů aktuálně dává vzniknout iniciativě, která bude ochraňovat místní vodní zdroje. V současné době probíhají kroky k registraci spolku u příslušných úřadů.

Tělovýchovná jednota Hraničář

Pro sport a volný čas mohou občané využít hřiště, které spravuje a obhospodařuje Tělovýchovná jednota Hraničář, a jehož správě se věnuje zejména pan Josef Bušta. Dále jsou zde k dispozici tenisové kurty, které spravuje a ošetřuje pro Tělovýchovnou jednotu Hraničář paní Jana Brabcová. Obě sportovní hřiště se nacházejí v centru obce podél hlavní komunikace procházející obcí.

Sbor dobrovolných hasičů Chlum u Třeboně

Stejně jako na Staňkově, tak i v Chlumu u Třeboně má bohatou historii Sbor dobrovolných hasičů, který byl založen 30. listopadu roku 1885. Aktuálně má sbor 2 soutěžní družstva, která se účastní v průměru dvaceti soutěží ročně. Mnoho desetiletí již také funguje Kroužek mladých hasičů a v rámci něho se místní děti zapojují do hry „Plamen“, kde každoročně dosahují skvělých výsledků. Z dalších akcí pod záštitou sboru lze jmenovat masopustní průvod, stavění májky, organizování dětských dnů, sběru starého železa nebo také preventivní prohlídky komínů.

Dům dětí

Zdejší Dům dětí zajišťuje pro nejmladší, dorůstající a někdy i dospělé obyvatele nepřeborné množství kroužků a navazujících akcí, pravidelných i příležitostných. Byl založen roku 2007 a provozuje ho Občanské sdružení pro děti a mládež Chlum u Třeboně v budově bývalé fary na náměstí v Chlumu.

TJ Jiskra

Tato tělovýchovná organizace podporuje sport v obci a rozvíjí mladé sportovní talenty. Sporty jako tenis, fotbal, volejbal a další jsou provozovány na místním fotbalovém hřišti na sídlišti F. Hrubína a na antukových kurtech v místní části Barandov.

Senior klub

Chlum nezapomíná ani na místní seniory a prostřednictvím Senior klubu pořádá různá pravidelná setkání či nárazové akce, například k příležitosti Velikonoc.

Místní obce jsou také sdruženy ve Svazku obcí Chlum u Třeboně, Staňkov a Hamr a jejich činnost je zaměřena především na veřejnou správu, hospodářskou a sociální politiku. Dále jsou obce Staňkov a Chlum u Třeboně členy ve Svazku obcí regionu Třeboňsko a ve Sdružení pohraničních obcí a měst okresu Jindřichův Hradec.

6. Objektivní hodnocení turistického a rekreačního potenciálu obcí Staňkov a Chlum u Třeboně

Vzhledem ke své poloze v českém pohraničí, které nebylo během vlády komunistické strany zcela přístupné, skýtá předmětná lokalita přírodní bohatství ve svých přirozených formách. Turistický potenciál místních obcí je tedy obrovský.

Každoročně navštíví tyto obce několik desítek tisíc turistů, bohužel přesné statistiky návštěvnosti nejsou k dispozici. Ze statistik osob, které v místě využily hromadná ubytovací zařízení vyplývá počet okolo 25 tisíc zde přenocujících turistů. V této statistice však chybí počty turistů ubytovaných v malých privátních zařízeních.

Velká část turistů jsou však pouze ti, kteří obce jen procházejí či projíždějí na kolech. V roce 2013 probíhalo po několik srpnových dní počítání projíždějících turistů na křižovatce Staňkov – Chlum u Třeboně – Mirochov. Ze zjištěných údajů, průjezdu zhruba 3 tisíc cyklistů denně, lze usoudit, že projíždějících turistů během letní sezóny mohlo být odhadem 60–

80 tisíc. Jsou to čísla pouze orientační. Z oficiálních pramenů bohužel nelze vycházet, jelikož konkrétní počty nebyly zatím zjišťovány.

Odhadem lze předpokládat, že počet turistů, kteří ročně navštíví tyto obce atakuje hranici 100 tisíc.

Počet osob, které navštíví místní Informační centrum je znám. V roce 2017 to bylo téměř 2,5 tisíce turistů, kteří využili jeho služeb.

6.1 Hodnocení dopravní dostupnosti dotčených obcí

Nejméně využívaným způsobem dopravy do zmiňovaných obcí je doprava hromadná. Osobní automobilová doprava je pro dosažitelnost místa zásadní.

Cesta po železnici je možná do železniční stanice v obci Majdalena, která je vzdálena cca 5 kilometrů a odtud je třeba přestoupit na navazující spoje do obce Chlum, případně až do obce Staňkov. Autobusovou dopravu do místa lze využít také z výchozích autobusových zastávek z Jindřichova Hradce nebo z Třeboně. Četnost spojů je však nízká a zdaleka nepokrývá potřeby dopravy do těchto obcí.

Osobní dopravou je místo dostupné buď po silnici č. 153 ze směru od Třeboně, která navazuje na mezinárodní komunikaci E49. Nebo ve směru od Jindřichova Hradce po silnici č. 1534, návazně také na silnici č. 153, která se napojuje na silnici 1.třídy mezi Jindřichovým Hradcem a Třeboní č. E551. Jednou z možností je také příjezd přes česko-rakouské hranice přes hraniční přechod Chlum U Třeboně CZ/A, kde je možný průjezd pro vozy do 3,5 t po silnici č. L63 přes rakouskou obec Schlag.

6.2 Hodnocení ubytovací a stravovací kapacity v obcích a ostatních služeb pro turisty

V obou obcích existuje nepřeborné množství ubytovacích, stravovacích a dalších služeb pro turisty, pro které je lokalita cílovou destinací, či pouze tranzitem.

6.2.1 Hodnocení ubytovací kapacity

Hromadná ubytovací zařízení představují část nabídky z ubytovací kapacity v místě. Jedná se zejména o ubytování kempového typu, kdy místní kempy nabízejí místa pro stany, karavany i obytné vozy. V některých z nich je možné si pronajmout malou chatičku, maringotku nebo obytnou buňku. Všechny tyto typy ubytování jsou turisty hojně vyhledávané a využívány.

Stále oblíbenějším typem ubytování je ale bezesporu ubytování v soukromí v místních chalupách buď pronájmem apartmánu, jednotlivého pokoje, nebo celého objektu včetně přilehlé zahrady. Turisté zde nacházejí svůj dovolenkový či jen víkendový azyl.

V obci Staňkov hraje stěžejní roli autokemp OÁSA, který se v roce 2015 umístil na 1. místě v rámci Jihočeského kraje v anketě „Kemp roku“. Díky své výhodné poloze přímo na levém břehu Staňkovského rybníka se tento kemp těší velké oblibě. Jeho rozloha činí 2 ha. Na břehu rybníka navazují na tento kemp další menší kempy a tábořiště: Veřejné tábořiště obce Staňkov a autokemp Plecháč, autokemp U Jezera a autokemp Světlíková. Na hrázi, mezi Staňkovským rybníkem a rybníkem Špačkov, je umístěn kemp U Kosů.

Z dalších ubytovacích kapacit v lokalitě obce Staňkov je třeba zmínit nově postavený penzion U Sandokana, který nabízí ubytování apartmánového typu. Hluboko v lesích téměř těsně u česko-rakouských hranic stojí penzion Medenice. Tento penzion byl původně vojenskou základnou, kde měli zázemí vojáci, kteří zde v dobách Československa strážili hranici. Nyní je objekt zrekonstruován a slouží turistům.

U rybníka Hejtman, patřícího pod Chlum u Třeboně, nalezneme největší kemp Hejtman – jih (dříve Nataša), vedle něhož jsou dva menší rodinné kempy, a to autokemp Veronika a autokemp Kapřík. Na levé straně břehu vedle hráze se nachází rekreační středisko Lesák. Pokud budeme po tomto břehu pokračovat dále nemůžeme minout kemp Tomášek, autokemp Sever a autokemp U Čerta. Přímo naproti těmto kempům přes vodu je chatový areál Atlas a tábořiště U Brachů.

Přímo na hrázi rybníka jsou nově otevřeny apartmány v Rybářském a cyklistickém centru (viz foto č.11).

Fotografie č. 11: Rybářské a cyklistické centrum

Zdroj: vlastní foto, Jana Karlovská

Další ubytovací kapacity zajišťují, stejně jako na Staňkově, soukromí poskytovatelé z řad místních obyvatel.

6.2.2 Hodnocení stravovací kapacity

Pro stravování turistů, ale také dalších návštěvníků a obyvatel obcí je zde na výběr z několika typů stravovacích služeb. Zásadní roli pro stravování v Chlumu u Třeboně hraje restaurace Pošta na předměstí Chlumu, dále Pizzerie na hrázi a nově také stravovací zařízení v Rybářském a cyklistickém centru (viz. foto č. 13). Naproti němu po levé straně hráze rybníka Hejtman je restaurace Růženka. Další stravovací zařízení jsou zejména bistra a stánky rychlého občerstvení, které se nacházejí hlavně v jednotlivých autokempech. Jednou z hlavních stravovacích kapacit v obci Staňkov je moderní bistro nabízející zejména pokrmy z ryb, ale také speciality na grilu a pro milovníky sladkého domácí borůvkové knedlíky. Bistro U Sumečka je svými majiteli každoročně zvelebováno, tak aby turisté mohli být jeho pohostinností stále více hýčkáni. Další možnost stravování nalezneme v centru obce, a to v restauraci U trpaslíka. I u Staňkovského rybníka se na hrázi nachází pizzerie

a podél vody v autokempech několik kiosků a bister. Na kraji obce Staňkov, která přiléhá k rybníku Hejtman je tradiční restaurace u Sandokana, která také v turistické sezóně nabízí pestrý jídelní lístek. I přes zdánlivě velký počet stravovacích zařízení je v sezóně patrný jejich nedostatek. Zejména v době obědů zde nebývá jednoduché najít místo pro stravování. Většina stravovacích zařízení je obležena turisty (viz foto č. 12), fronty u kiosků bývají dlouhé a čekací doba na jídlo i pití se u některých z nich velmi prodlužuje.

Fotografie č. 12: Rybí bistro U Sumečka

Zdroj: vlastní foto, Jana Karlovská

6.2.3 Ostatní služby pro turisty

Z dalších dostupných služeb je nutno zmínit oblíbené půjčovny lodiček a šlapadel na obou rybnících. Rybářský servis pro milovníky rybolovu a dále půjčovnu kol a vozíků pro děti, stejně tak jako servis kol, které lze nalézt v Rybářském a cyklistickém centru. Jeho majitel si dává velmi záležet, aby byl turistům poskytnut kvalitní servis, a to hned v několika oblastech

Stejně tak další služby občanské vybavenosti, jako je pošta, bankomat či zdravotnické zařízení, jsou turistům plně k dispozici.

Také fotbalové hřiště a tenisové kurty si mohou turisté pronajmout. Možnost zahrát si plážový volejbal na volně přístupném hřišti bistra U Sumečka na Staňkově je turisty také vítána a využívána.

Dále je třeba zmínit možnost využití služeb pro rekondici a regeneraci, jako jsou masáže, pedikúra, kosmetika či kadeřnictví, provozovaných místními živnostníky.

Důležitou službou pro turisty v obci Chlum u Třeboně je informační turistické centrum, které bylo postaveno roku 2009. Mezi jeho hlavní náplň práce patří: podávání informací o regionu, o turistických a kulturních akcích konaných v regionu, disponuje informacemi o ubytování a možnostech dopravního spojení. V neposlední řadě zajišťuje prodej map, pohlednic, průvodců, turistických známek a dalšího upomínkového sortimentu.

6.3 Hodnocení turistického potenciálu v modelových obcích

Krajina v okolí hodnocených obcí skýtá nepřehledné množství rekreačních možností. Její nedotčenost a bohatství je samo o sobě jedním z hlavních turistických cílů.

Chlum u Třeboně, Staňkov a okolí patří do chráněné krajinné oblasti Třeboňsko, zóna II–IV. CHKO Třeboňsko bylo zřízeno dne 15. 11. 1979 výnosem Ministerstva kultury ČSR, jako jedno z mála rovinatých území, které po staletí ovlivňoval a kultivoval člověk.

Oblast Třeboňska je pozoruhodná zejména rozmanitostí rostlinstva, které krajinně dominuje. Další cenné přírodní krásy jsou rozmanité biotopy a také rozsáhlá přechodová rašeliniště, ve kterých se zachovala rostlinná společenstva a fauna bezobratlých. Rybníční soustavy a velké vodní plochy jsou domovem vodního ptactva, které zde nejen migruje, ale i hnízdí. K tomu všemu zachovalá architektura a řídké osídlení oblasti dělá z CHKO Třeboňsko mimořádnou oblast, která si zaslouží maximální možnou ochranu.

Přírodní rezervace Rašeliniště Pele (viz foto č. 13)

Toto rašeliniště leží v nadmořské výšce 462–464 m n. m. a jeho rozloha činí 11,3 ha. Přírodní rezervací bylo vyhlášeno roku 1994. Vzniklo

ve výtopě rybníka Vydymač, který leží v soustavě rybníků nad rybníkem Hejtman, zhruba 2 km jižně od obce Chlum u Třeboně. Jedná se o nivu dvou potoků, které v místě meandrují a tvoří malé tůň se specifickou faunou a flórou. V místě zaniklé nádrže se rozrostly rašeliníky a suchopýry. Zdejší botanickou zajímavostí je bezpochyby Bublinatka jižní (*Utricularia australis*), masožravka, které vyhovují stojaté vody rašeliníšť bohaté na živiny. Toto území je zcela ponecháno svému vývoji, který započal po skončení doby ledové před několika tisíci lety. Okolo rašeliníště vede cyklostezka č. 1010.

Fotografie č. 13: Rašeliníště Pele

Zdroj: vlastní foto – Jana Karlovská

Přírodní rezervace Široké Blato

Široké Blato se nachází nedaleko Staňkova u zaniklé obce Nová Ves u Klikova v nadmořské výšce 488–506 m n. m. Přírodní rezervací bylo vyhlášeno roku 1994. Jedná se o lesní rašeliníště, s výskytem borovice blatky, v přirozeném stavu, jakožto genetického potenciálu. Hustá síť odvodňovacích

stok souvisí s původní těžbou dvojslídne žuly. Těžba zde probíhala ještě na počátku 20. století. Nyní je území ponecháno svému přirozenému samovolnému vývoji, aby bylo dosaženo postupného přechodu k přirozené skladbě porostů.

Ptačí oblast Třeboňsko

Tato oblast byla oceněna v rámci Evropského programu Natura 2000. Vzhledem k unikátní soustavě rybníků, která čítá bezmála 400 vodních ploch, patří k mimořádné lokalitě z hlediska výskytu vodního ptactva. Je zde pozorováno na 280 druhů ptáků, z toho zhruba 180 druhů zde hnízdí.

Orel mořský (*Haliaeetus albicilla*) (viz obrázek č. 3) je jedním z nejvýznamnějších druhů zde hnízdících ptáků. V současné době zde hnízdí 10 až 15 párů, přičemž další páry sem pravidelně přilétají ze severských zemí přezimovat.

Obrázek č. 3: Orel mořský

Zdroj: foto RNDr. Jan Ševčík, www.trebonsko.ochranaprirody.cz

Staňkovský rybník

Tento rybník, založený v 16. století rybníkářem Mikulášem Ruthardem z Malešova, je rybníkem hned s několika nej. V současné době se vyznačuje nejvyšší hrází v ČR sahající do výšky 25 m. Hloubka vody u hráze dosahuje 16 m, což ze Staňkovského rybníka dělá nejhlubší rybník u nás. Také se jedná o rybník s největším obvodem, ten činí celých 25 km a vzdušnou čarou s délkou téměř 7 km je to také nejdelší rybník u nás. Jeho rozloha činí 241 ha a svým objemem vody se taktéž zařazuje v rámci ČR na první místo. Z hlediska výnosu ryb se však jedná o nejméně výnosný rybník v této rybníkářské oblasti.

Rybník lze tedy využívat zejména pro rekreační účely. Jeho písčité dno i pláže lákají ke koupání. Mnoho rekreačních rybářů se zde věnuje sportovnímu rybolovu. Mezi další vodní aktivity patří projížďky na lodičkách či šlapadlech z místních půjčoven. Oblíbené jsou lodičky s elektropohonem, díky nimž se turista může dostat až do vzdálených koutů rybníka. Břehy jsou z větší části obklopeny lesem, kde je možné houbařit nebo se věnovat sběru borůvek.

Rybník Hejtman

Rozloha tohoto, z hlediska rekreace pro oblast významného, rybníka je 82 ha. I zde je možno využít rybník pro rekreační rybaření, koupání vodní sporty či opalování na místních plážích. Pro plnohodnotný rybolov jsou ryby nasazovány průběžně celý rok. Zajímavostí je malý ostrůvek, přístupný po dlouhé dřevěné lávce.

Barokní zámek

Množství kulturních památek nalezneme zejména v Chlumu u Třeboně. Jedná se především o barokní zámek z roku 1710, který je však veřejnosti nepřístupný, jelikož je v soukromém vlastnictví, a tak ho lze pozorovat pouze zvenku. Také je možnost prohlédnout si zámecký park, kde jsou k vidění rozličné druhy exotických rostlin.

Kostel Nanebevzetí Panny Marie

V místním kostele jsou pravidelně pořádány nedělní bohoslužby. Jednou z možností, jak proniknout do jeho historie, jsou komentované prohlídky, pořádané jednou za čas.

Kinematograf bratří Čadíků

Na náměstí v Chlumu je také již tradicí kinematograf bratří Čadíků a promítání filmů po 3 letní večery. Akce se koná obvykle v polovině července.

Hvězdárna a školící centrum Zájezek

Pod zámeckým parkem, v objektu restaurace a školícího centra Zájezek je umístěna hvězdárna. Hvězdárna je vybavena zrcadlovým dalekohledem o průměru 25 cm. Vysoká světelnost dalekohledu umožňuje pozorovatelům spatřit různé objekty noční oblohy, jako jsou mlhoviny, hvězdokupy, ale také planety a Měsíc. V rámci školící činnosti jsou pořádány „Vesmírné přednášky“ a také pozorování noční oblohy s výkladem.

Pohádkový Chlum

Uprostřed turistické sezóny, obvykle na přelomu července a srpna má dlouholetou tradici „Pohádkový Chlum“, neboli „Vodnický splav“. Tuto velmi zajímavou akci pořádá jihočeská hudebně-divadelní skupina Rybníkáři. Tento rok jde již o 17. ročník. Akce je určena pro malé i velké. V místních kempech je pořádáno mnoho divadelních venkovních představení, večery jsou vyhrazeny pro hudební produkci. Celý Chlum a okolí se obléká do vodnického hábitu. Pro děti je připraveno putování „Pohádkovým lesem“ v zámeckém parku. Při této akci je každoročně zaznamenán nevyšší nápor turistů.

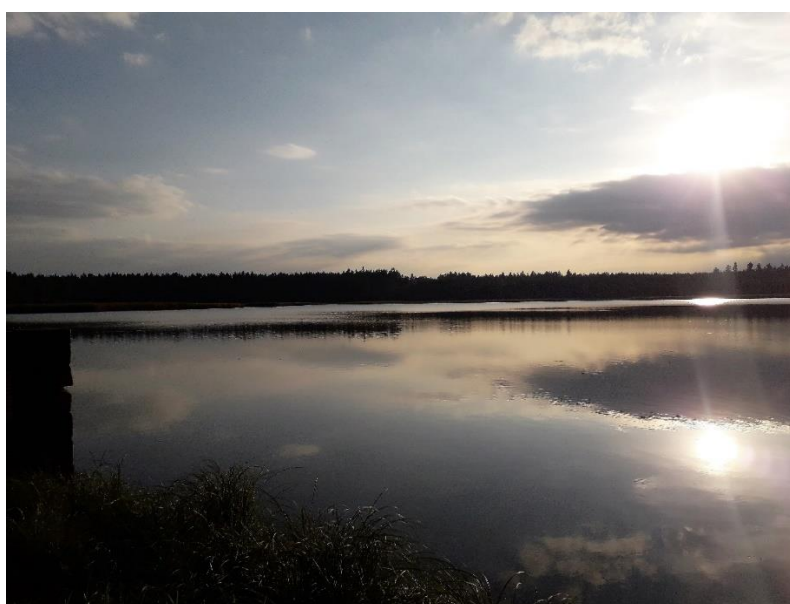
Pout' a propagační výstava exotického ptactva a drobných hospodářských zvířat

Největší turistickou sezónu uzavírá tradiční venkovská pout', která se koná poslední víkend v měsíci srpnu. Spolu s poutí je v místní základní škole otevřena výstava exotického ptactva a drobných hospodářských zvířat.

Cykloturistika

Oblast Třeboňska je protkána hustou sítí cyklostezek. Stezky jsou vedeny jak po pozemních komunikacích, tak mimo ně. Rovinatý ráz krajiny je k cyklistům přívětivý a ocení ho zejména rodiny s malými dětmi, ale i senioři. Po cyklostezkách lze dojet k místním biotopům, rašeliništím, projet hluboké lesy a dostat se i do oblastí zvaných „Česká Kanada“. Místní scenérie skutečně připomínají divokou přírodu severského typu a skýtají krásné pohledy do přírody (viz fotografie č. 14 a 15).

Fotografie č. 14: Rybník Svobodný

Zdroj: vlastní foto, Jana Karlovská

Fotografie č. 15: Příhraniční cesta

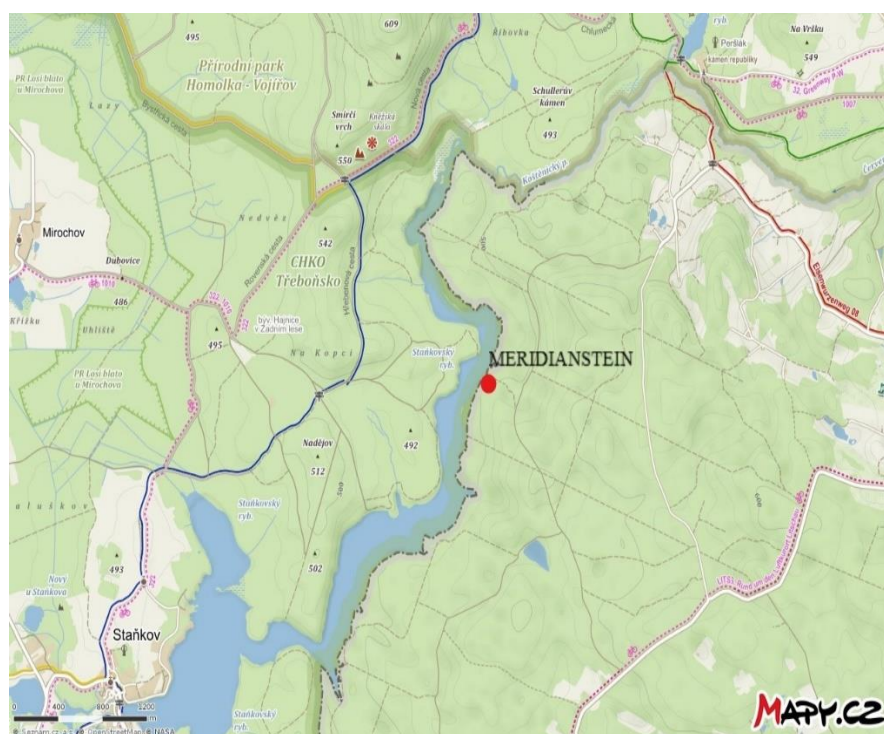
Zdroj: vlastní foto, Jana Karlovská

Poledníkový kámen (Meridianstein)

Poledník probíhá místem na pravém břehu Staňkovského rybníka těsně za česko-rakouskou hranicí na rakouské straně na průsečíku 49. rovnoběžky a 15. poledníku, (viz obrázek č. 4).

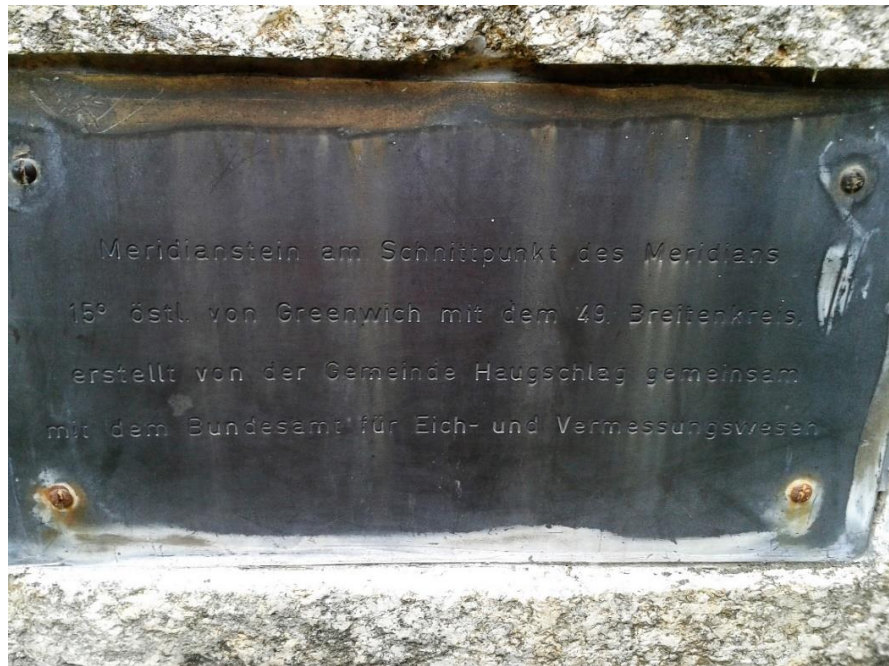
Na tomto místě je postaven „Poledníkový kámen“ (*německy Meridianstein*), (viz fotografie č. 16). Přístup k němu je možný buď po vodě, nebo cestou okolo Staňkovského rybníka po jeho pravém břehu. Nejvhodnější trasa však vede z rakouské strany přes obec Rottal cestou vlevo pod obcí Josefthal po žluté turistické trase.

Obrázek č. 4: mapa místa „Meridianstein“

Zdroj: vlastní úprava, www.mapy.cz

Fotografie č. 16: Poledníkový kámen (Meridianstein)

Zdroj: vlastní foto, Jana Karlovská

Běžkařské tratě a bruslení

Ačkoli by se mohlo zdát, že tato lokalita je předurčena pouze k letnímu turismu, pravdou je, že okolí nabízí i běžkařské tratě. Ty jsou v případě příznivé sněhové nadílky upravovány.

Bruslení na místních rybnících je vzhledem k jejich rozloze také jednou z možností turistického vyžití v zimních měsících.

Bohužel v posledních letech vzhledem k celkově vyšším teplotám vzduchu nelze často tyto aktivity provozovat. Turistický ruch v místě je volatilní. Nejen zimní turistický ruch je totiž ovlivněn počasím, ale často i turismus v letních měsících je závislý na počasí.

7. Výsledky dotazníkového šetření a jeho vyhodnocení

Práce v terénu a zmapování názorů turistů a obyvatel na turistický potenciál oblasti bylo pro tuto bakalářskou práci zásadní. Systém získávání dat pro dotazníky byl popsán v kapitole Metodika práce.

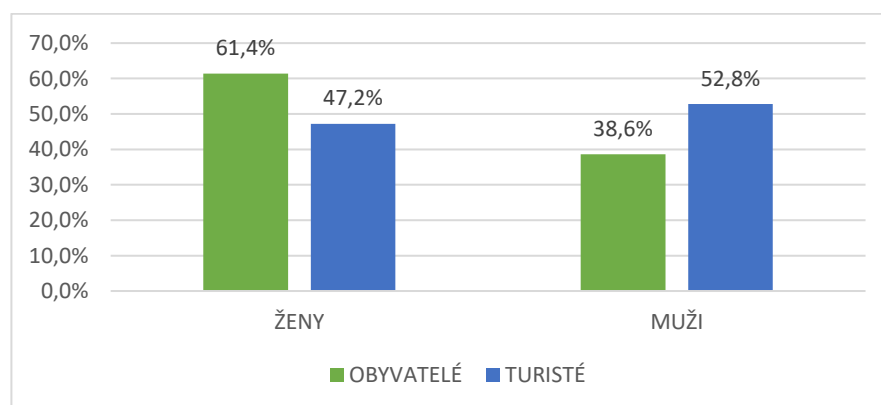
7.1. Výsledky dotazníkového šetření pro turisty a obyvatele obcí

Pro porovnání složení dotazovaných osob byly oběma kategoriím položeny následující stejné otázky – otázka č. 1 Pohlaví a otázka č. 2 Věk (resp. věková kategorie), a to pro srovnání složení dotazovaných kategorií dle pohlaví a věku. Dále také poslední otázka dotazníků pro obyvatele (č. 8) a poslední otázka v dotazníku pro turisty (č. 11) byly shodné. Tato otázka vykresluje názory na vliv turistického ruchu na okolní přírodu modelových obcí, a to jak z pohledu obyvatel, tak z pohledu turistů. V tomto případě je zajímavé zjistit jejich případný rozdílný pohled na vliv turistického ruchu na zdejší přírodu.

Pohlaví

V grafu číslo 1 je vyobrazen poměr žen a mužů z dotázaných obyvatel a turistů. Z osob, které zodpověděly dotazníkové otázky převažovaly v kategorii obyvatel ženy a v kategorii turistů převažovali muži. Z dotazovaných obyvatel tvořily ženy 61,4 %. U turistů naopak převažovali muži, ti tvořili 52,8 %.

Graf 1: Identifikace pohlaví dotazovaných turistů a obyvatel obce

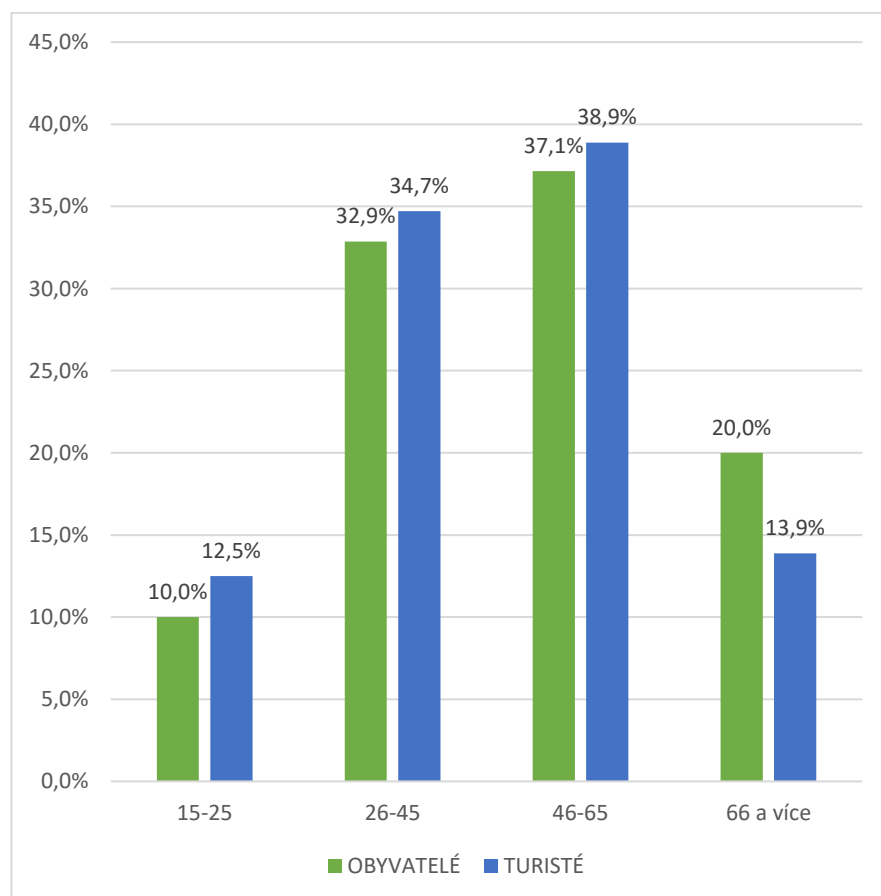
Zdroj: vlastní šetření

Věk

Graf číslo 2 zobrazuje věkové složení turistů a obyvatel. Dotazovaní byli rozděleni do čtyř věkových kategorií.

Kategorie byly stanoveny na základě subjektivního posouzení na kategorii mladších osob 15–25, kde tato hranice v rámci získání relevantních výsledků ankety začíná v 15 letech věku. Dále na střední věkovou kategorii v rozmezí 26–45, kde byl očekáván největší počet osob. Tento předpoklad se však nepotvrdil. U turistů i obyvatel totiž nad ostatními kategoriemi převažovala kategorie 46–65 let. Nejméně dotazovaných bylo v případě věkové kategorie 15–25 let a následně v kategorii seniorů 66 a více.

Graf 2: Identifikace věkových kategorií dotazovaných turistů a obyvatel obce

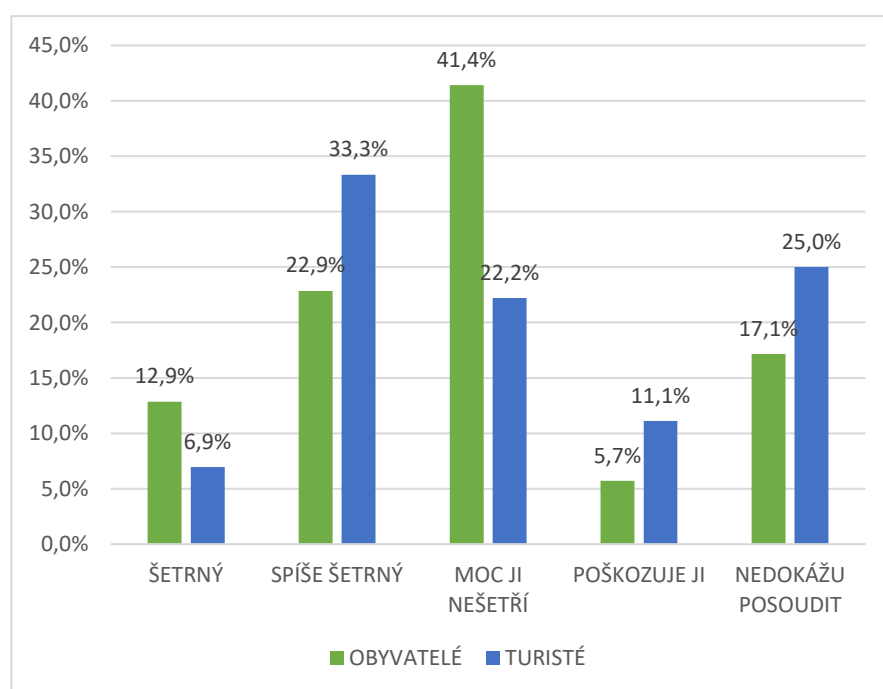

Zdroj: vlastní šetření

Jaký si myslíte si, že je k přírodě stále se zvyšující turistický ruch v tomto regionu?

Další otázkou, společnou pro obě kategorie dotazovaných bylo, zda respondenti dokáží zhodnotit vliv turismu na okolní přírodu. Na výběr bylo ze šesti možností. Vzhledem k tomu, že poslední možnost odpovědi na tuto otázku „Jiné“ nebyla respondenty využita, byla z vyhodnocení vypuštěna, a v grafu tedy není nulová hodnota zobrazována. Relativně velké procento dotazovaných z řad turistů 25 % a z řad obyvatel 17,1 % nedokázalo posoudit vliv turismu na okolní přírodu. Jak je z grafu č. 3 patrné, mezi obyvateli jednoznačně převažuje názor, že turistický ruch v obci a okolí místní přírodu moc nešetří, vyjádřilo se tak celých 41,4 % obyvatel. U turistů převažuje názor, že turistický ruch v místě je spíše šetrný a to ve 33,3 %. Velmi málo obyvatel, a to jen 5,7 % se domnívá, že turismus přírodu poškozují, turisté si to myslí v 11,1 %. Pro šetrný vliv na přírodu se vyslovilo 12,9 % obyvatel a jen 6,9 % turistů. Odpověď šetrný a spíše šetrný vliv na přírodu tedy v součtu zvolilo 35,8 % obyvatel a 40,2 % turistů.

Graf číslo 3: Myslíte si, že stále se zvyšující turistický ruch v tomto regionu je k přírodě:

Zdroj: vlastní šetření

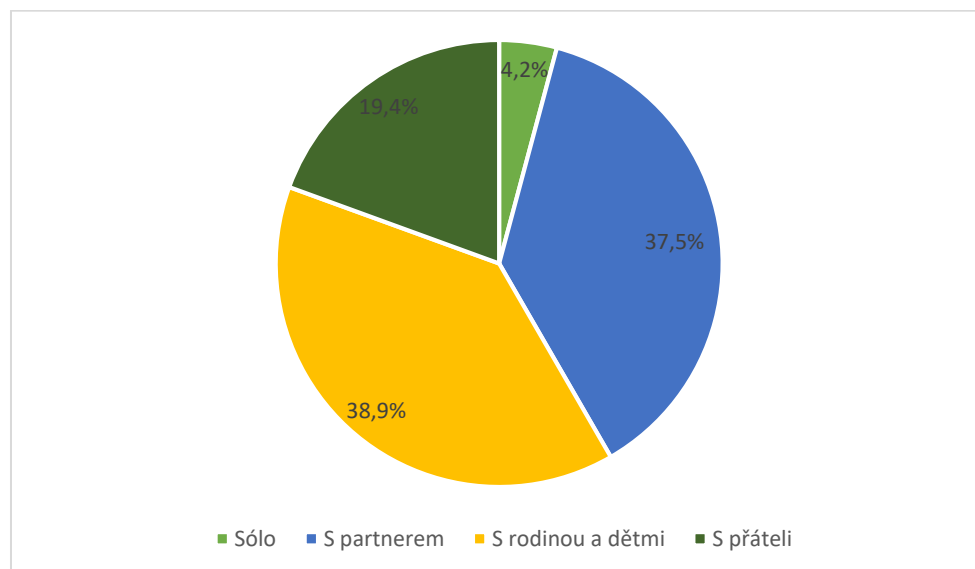
7.2 Výsledky dotazníkového šetření pro turisty

Sběr dat byl prováděn jednak systémem přímého dotazování turistů a dále ponecháním dotazníků v jednotlivých ubytovacích zařízeních po dobu pobytu turistů, tak aby měli dostatek času a klidu k vyplnění. Podařilo se získat data od 72 turistů. Většina turistů byla velmi ochotná a vstřícná. Vyhodnocení dotazníku probíhalo formou zapsání do tabulky Microsoft excel. Následně jsou zde výsledky zobrazeny pomocí grafů. Turistům bylo umožněno k některým otázkám označit více možností odpovědí. Dále měli prostor vyjádřit se k některým otázkám i slovně.

S kým tady jste?

Graf číslo 4 hodnotí výsledky na otázku s kým turisté do místa přijeli. Turisté měli možnost vyjádřit se, zda sólo, s partnerem, s rodinou a dětmi nebo s přáteli. Jednoznačnou převahu s výsledkem 38,9 % mají turisté, kteří přijeli s rodinou a dětmi. Těsně za nimi s výsledkem 37,5 % jsou turisté, kteří přijeli s partnerem. Turisté s přáteli tvoří 19,4 %. V naprosté menšině, a to jen v případě 4,2 %, jsou zde sólo turisté.

Graf č. 4: Turisté v místě, rozdělení dle toho, s kým zde jsou:

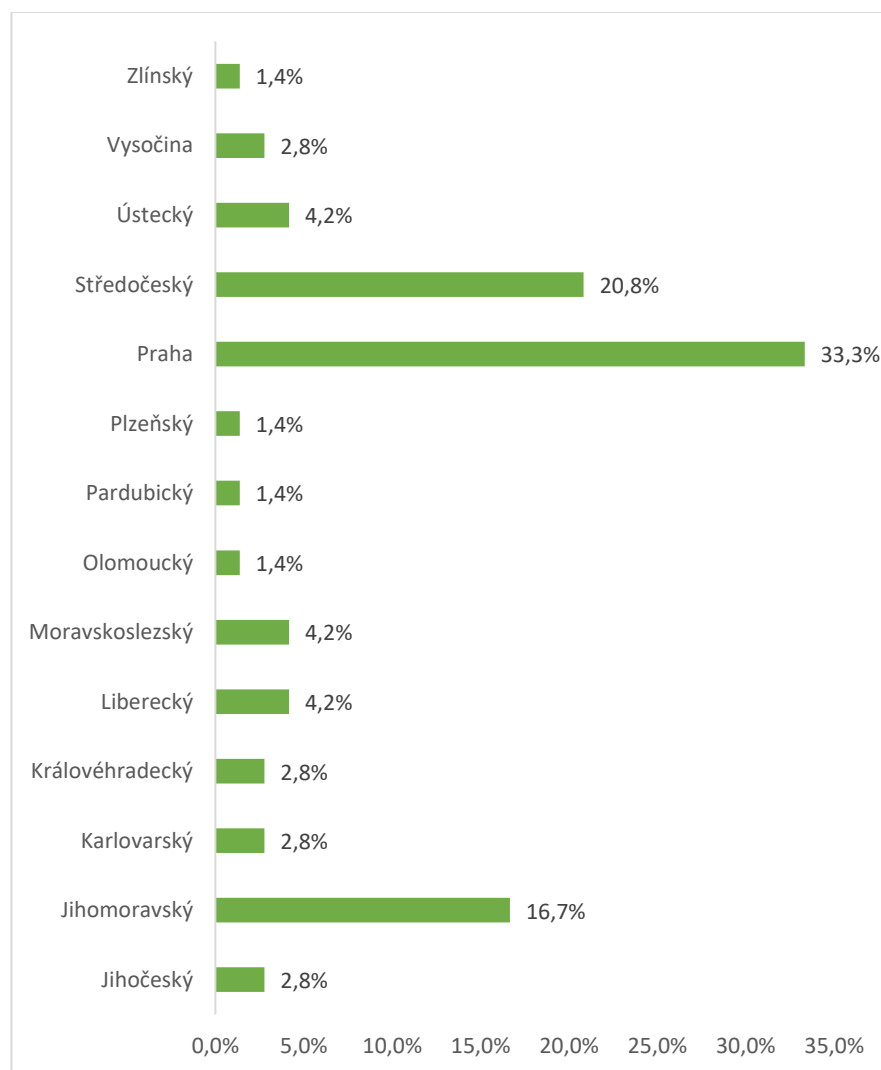

Zdroj: vlastní šetření

Kraj, z kterého pocházíte?

Dotazovaní turisté také odpovídali na otázku, z jakého kraje do místa přijeli. V grafu č. 5 je vidět, že turisté pocházející z kraje Praha s 33,3 %, a turisté pocházející ze Středočeského kraje s 20,8 % tvoří v součtu více než polovinu z celkového počtu turistů. Turisté z Jihomoravského kraje mají celkové zastoupení 16,7 %. Turisté, kteří zmínili další kraje, v grafu zobrazené, jsou v menšině a procenta kolísají od 1,4 % do maximálně 4,2 %. Další kraje ČR, které nejsou v grafu hodnoceny, nebyly turisty označené, nulový výsledek tedy není zobrazován.

Graf č. 5 Turisté dle krajů, ze kterých pochází

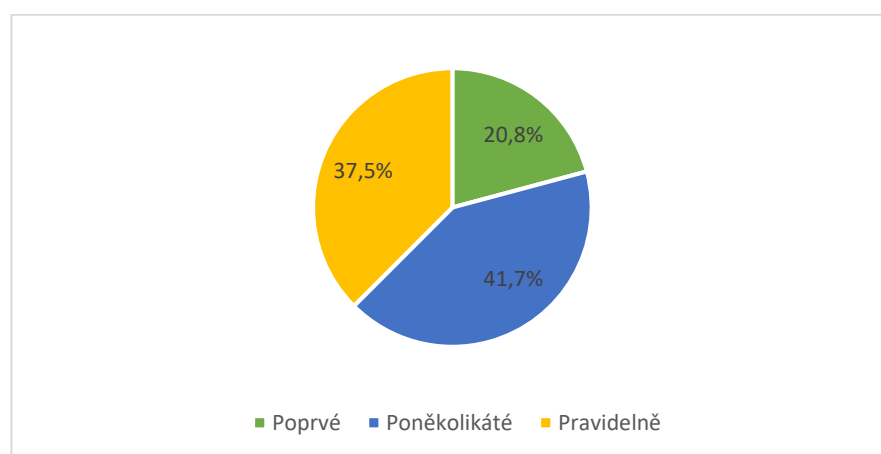

Zdroj: vlastní šetření

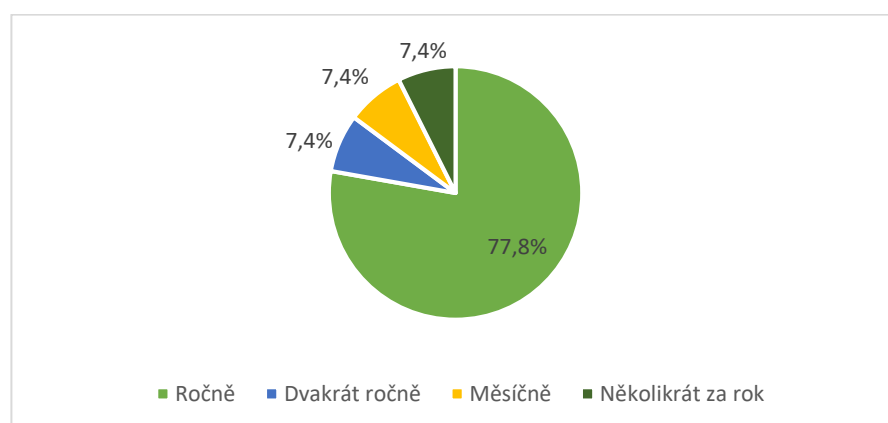
Po kolikáté tady jste, přijedete zase

Další otázka místního šetření zněla, po kolikáté zde turisté jsou, zda přijedou znovu, případně zda jezdí pravidelně. V rámci odpovědi na otázku, zda jezdí pravidelně, měli možnost se vyjádřit slovně, jak často se tak děje. V grafu číslo 6 je vyjádřen poměr turistů, kteří zde jsou poprvé, poněkoličtí, a kteří přijíždějí pravidelně. Turisté, kteří jsou zde poprvé činí 20,8 %, přičemž z těchto přijedou znovu všichni. Poněkoličtí zde je 41,7 % turistů a 100 % z nich také znovu přijede. Pravidelně přijíždí 37,5 % turistů. S jakou frekvencí tak činí, ukazuje graf č. 7.

Graf č. 6 Po kolikáté zde turisté jsou:

Graf č.7 Frekvence pravidelně jezdících turistů

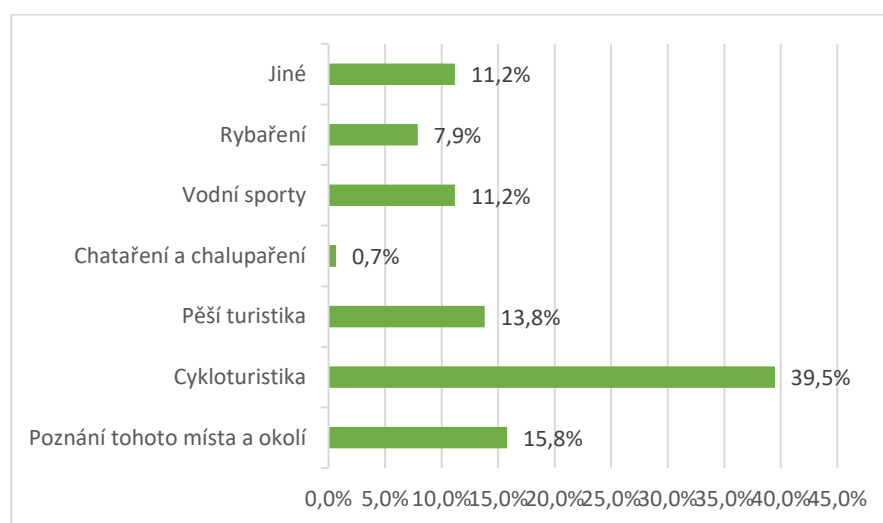

Zdroj: vlastní šetření

Co je cílem Vaší návštěvy

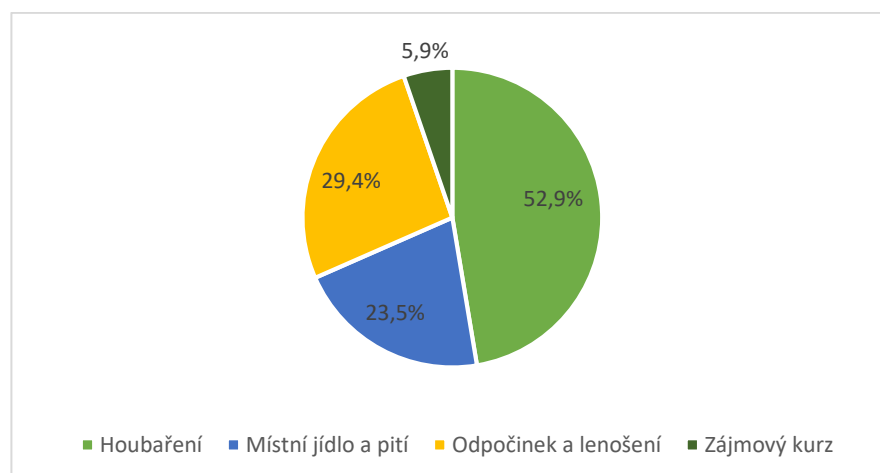
V této otázce turisté definovali, jaký druh vyžití v daném místě vyhledávají. Vzhledem k tomu, že pomocí této otázky jsou zjišťovány typy turistických cílů, mohli turisté zaškrtnout více možností. V odpovědi „Jiné“ měli turisté možnost vyjádřit slovně, jaký jiný cíl zde vyhledávají. V grafu č. 8 jsou zobrazeny výsledky dle typů cílů. Jednoznačnou převahu 39,5 % má turistický cíl typu cykloturistika. 11,2 % respondentů uvedlo, že jejich cíl je jiný, konkrétní odpovědi jsou zaznamenány v grafu č. 9.

Graf č. 8 Cíl návštěvy v místě

Zdroj: vlastní šetření

Graf č. 9 Jiné cíle

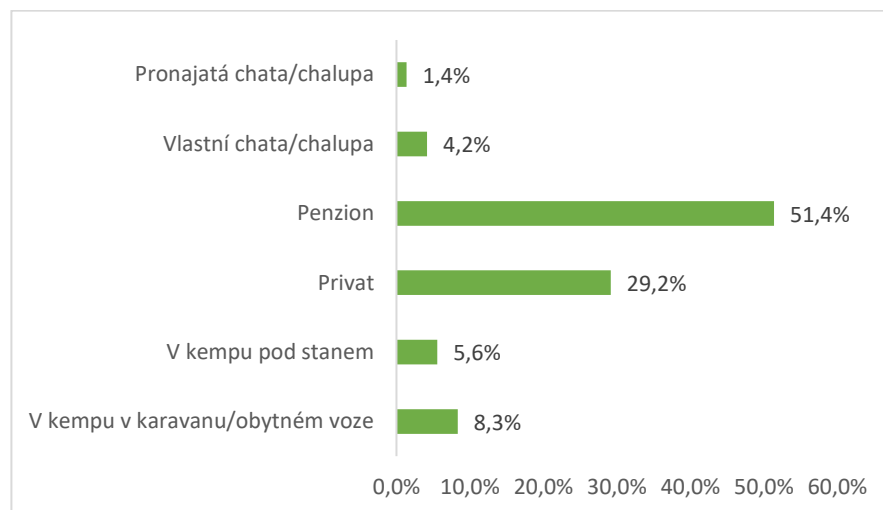

Zdroj: vlastní šetření

Jaký typ ubytování využíváte

V grafu č. 10 je zobrazeno, jak jsou respondenti v místě ubytování. Z výsledku vyplývá, že turisté nejvíce využívají místní penziony, na druhém místě se umístilo ubytování v soukromí.

Graf. č. 10 Typ ubytování

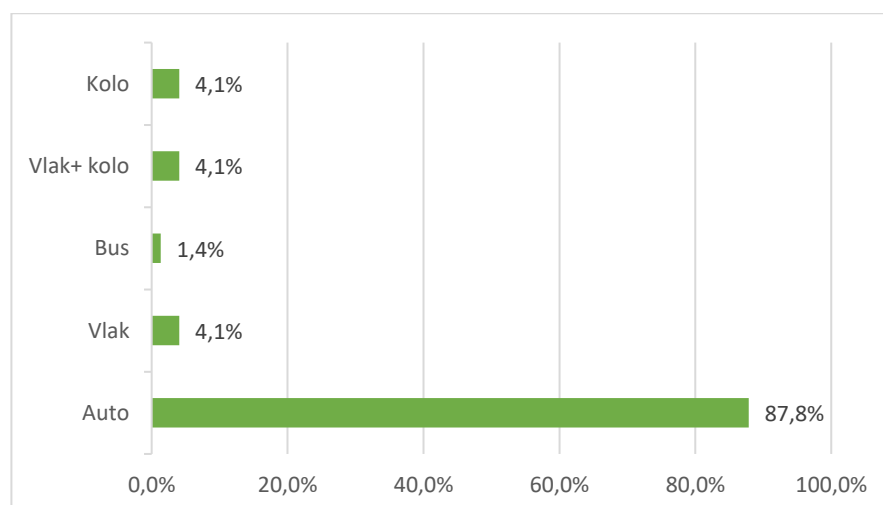

Zdroj: vlastní šetření

Jaký typ dopravy do místa využíváte

V grafu č. 11 jsou zobrazeny využívané typy dopravy do daného místa. Z výsledku 87,8 % je patrné, že stěžejním způsobem dopravy turistů do místa je osobní automobil.

Graf. č. 11 Typ ubytování

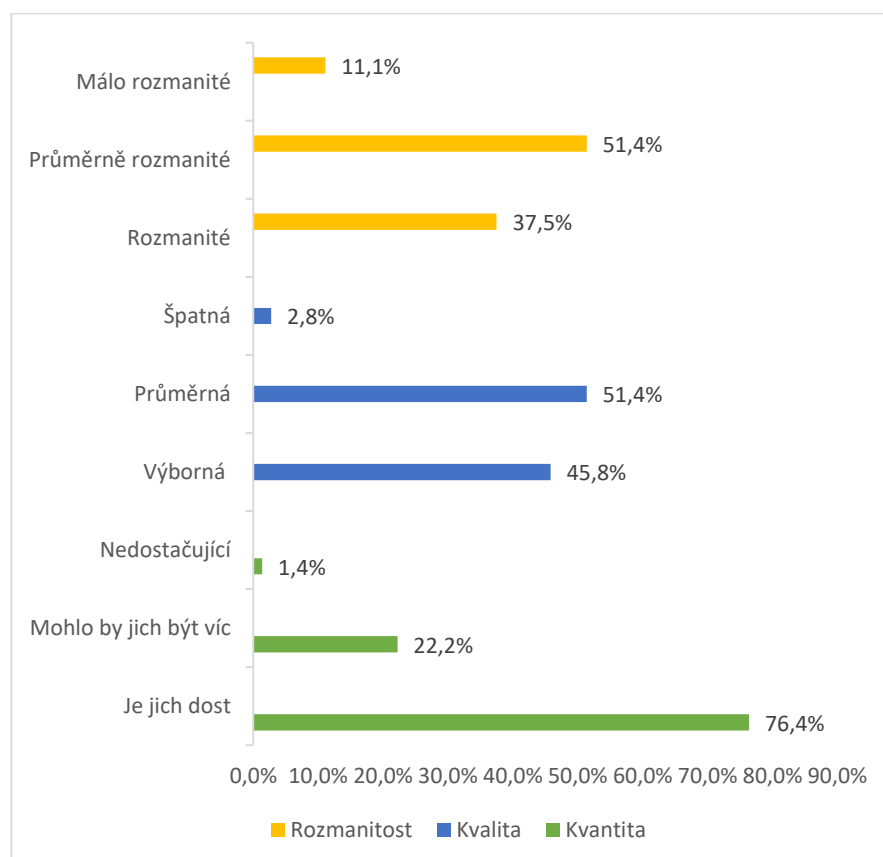
Zdroj: vlastní šetření

Jak hodnotíte služby v obcích

Tato otázka byla zaměřena na kvalitu, kvantitu a rozmanitost jednotlivých segmentů služeb nabízených turistům. Segmenty byly rozděleny na služby stravovací, ubytovací a služby ostatní.

Graf č. 12 komplexně zobrazuje hodnocení stravovacích služeb dle kvantity, kvality a rozmanitosti. Z grafu je patrné, že z hlediska kvantity hodnotí pozitivně jejich dostatek 76,4 % respondentů. Kvalita je dle 45,8 % respondentů výborná a dle 51,4 % respondentů je průměrná. Průměrná rozmanitost stravovacích služeb je zastoupena v 51,4 %. Malá rozmanitost, špatná kvalita a nedostatečný počet stravovacích služeb je hodnoceno nejmenším procentem respondentů.

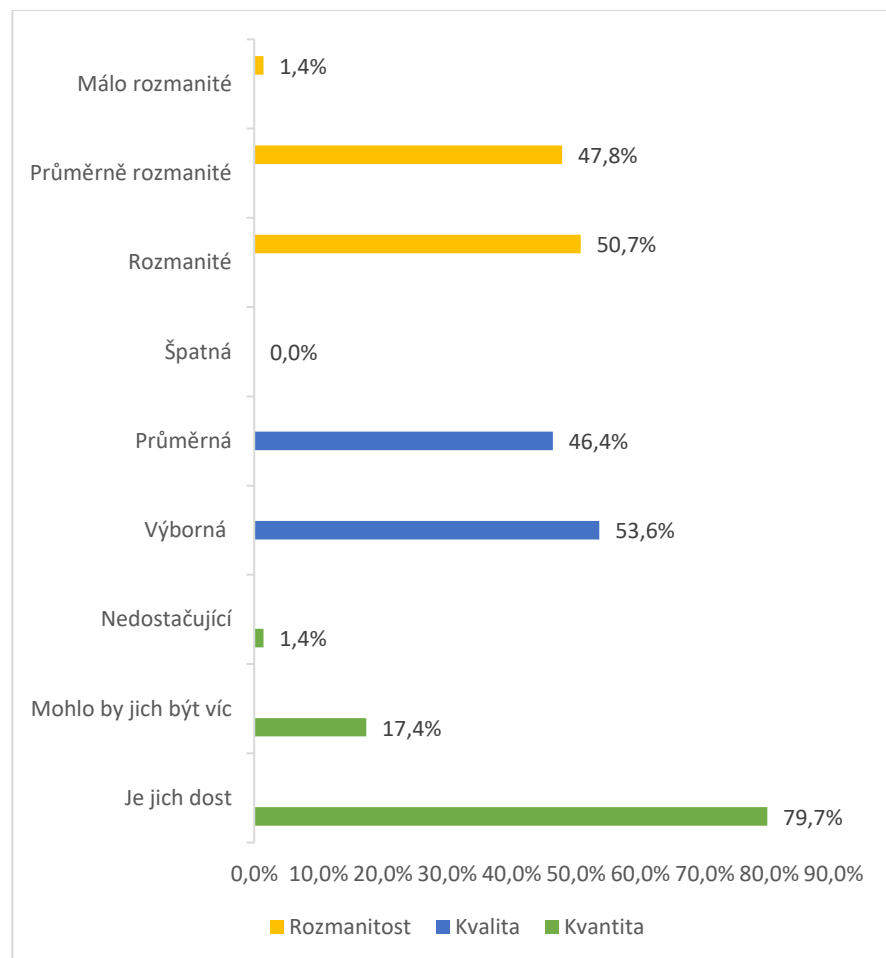
Graf. č. 12 Stravovací služby

Zdroj: vlastní šetření

Graf č. 13 komplexně hodnotí dle kvantity, kvality a rozmanitosti služby ubytovací. V 50,7 % případech respondenti uvedli, že ubytovací služby jsou rozmanité, průměrně rozmanité jsou dle nich ve 47,8 %. Kvalitativně výborné pak jsou ubytovací služby v 53,6 % a průměrně kvalitní ve 46,4 %. Převážná většina respondentů – celých 79,7 % uvedla, že ubytovacích služeb v místě je dostatek. Že by služeb mohlo být více uvedlo 17,4 % respondentů. Žádný z respondentů neuvedl, že by ubytovací služby byly kvalitativně špatné. V případě malé rozmanitosti a nedostatečného počtu se v obou případech respondenti vyjádřili v 1,4 %.

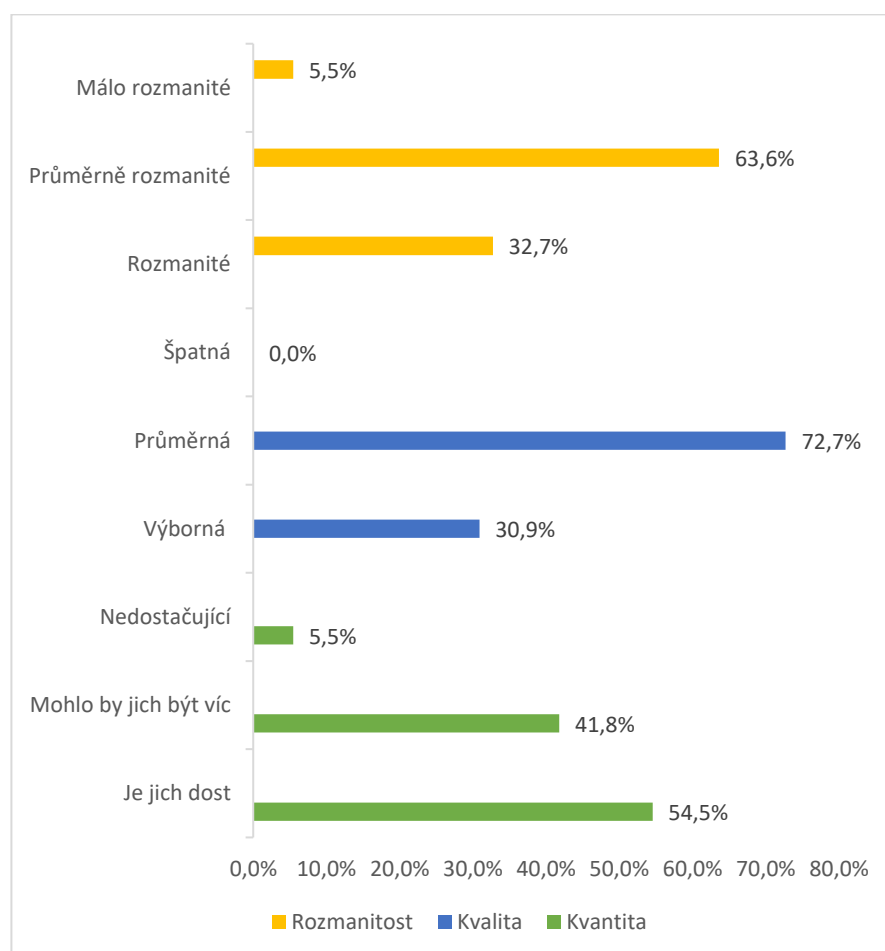
Graf. č. 13 Ubytovací služby

Zdroj: vlastní šetření

Graf číslo 14 komplexně hodnotí ostatní služby. Na tuto otázku odpovědělo pouze 55 ze 72 respondentů. 17 dotazníků bylo v tomto případě z hodnocení vyřazeno. Tito respondenti nebyli schopni relevantně zhodnotit kvantitu, kvalitu a rozmanitost ostatních služeb, proto nechali tuto otázku bez odpovědi. Průměrnou rozmanitost ostatních služeb zhodnotilo 63,6 % respondentů a jako rozmanité je hodnotilo 32,7 % respondentů. Jako málo rozmanité hodnotí ostatní služby respondenti v 5,5 %. Průměrná kvalita služeb je hodnocena v 72,7 %. Jako kvalitní hodnotí ostatní služby 30,9 % respondentů a jako špatné je nehodnotil nikdo. Počet služeb jako dostatečný vyhodnotilo 54,5 % dotázaných. Více služeb by si přálo 41,8 %. Kvantitativně nedostačující jsou ostatní služby pro 5,5 % dotazovaných.

Graf. č. 14 Ostatní služby

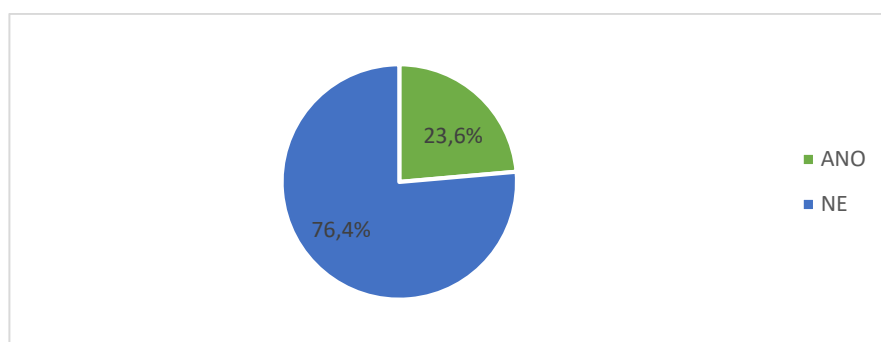

Zdroj: vlastní šetření

Chybí Vám zde nějaké služby, které byste zde uvítali a využívali je? Pokud ANO uveďte jaké.

Tato otázka navazovala na předchozí otázku č. 9 a umožňovala respondentům doplnit i slovně vyjádřený názor ke službám v místě. Otázka byla cílena zejména na dotazované, kteří vyjádřili názor, že služby v místě nejsou dostatečné. Graf č. 15 ukazuje, že 76,4 % dotazovaným nechybí žádné služby. 23,6 % respondentů uvádí, že by v místě další služby uvítali.

Graf. č. 15 Chybí Vám v místě nějaké služby, které byste využívali a uvítali je

Zdroj: vlastní šetření

Slovně se k uvedené otázce vyjádřilo 23,6 % respondentů, kteří individuálně uvedli tyto konkrétní návrhy:

- více otevřených restaurací ke konci sezóny (v říjnu),
- čistokrevná rybí restaurace, více specialit z čerstvých ryb z místních chovů,
- in-line dráha, uzavřený cyklistický okruh,
- sportovní centrum,
- více tenisových kurtů,
- pekařství, cukrárna,
- cykloprodejna,
- služby wellness,
- letní kino,
- více bufetů,
- více restaurací a kaváren, prodejen potravin a drogerie,

- lepší dostupnost lékařské péče a návazně služeb lékárny,
- půjčovna skútrů,
- více kulturních akcí,
- obchod s řemeslnými předměty místní výroby,
- infocentrum.

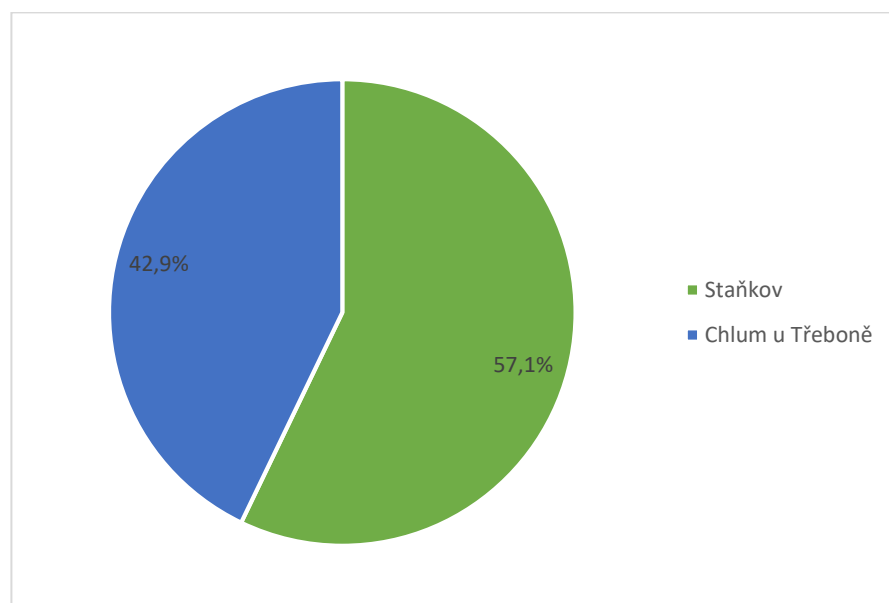
7.2. Dotazníkové šetření pro místní obyvatele

Místní obyvatelé byli též velmi vstřícní, rádi se podělili o své názory a ochotně vyplnili připravené dotazníky. Dotazníky byly obyvatelům ponechány volně k dispozici tak, aby je mohli vyplnit v době, která jim bude vyhovovat a nebyl na ně vyvíjen časový tlak. Po jejich vyplnění a po domluvě byly dotazníky sesbírány. Dotazníky vyplnilo 70 obyvatel.

Bydlíte/podnikáte v Chlumu u Třeboně nebo na Staňkově

V grafu č. 16 jsou dotazovaní z řad obyvatel rozdělení na ty, jež bydlí nebo podnikají na Staňkově a na ty z Chlumu u Třeboně. Tento graf je uveden pouze pro představu rozdělení respondentů dle obce. Celkové výsledky místního šetření nejsou však dále rozdělovány dle bydliště nebo sídla podnikání dotazovaných obyvatel.

Graf. č. 16 Kde bydlíte/podnikáte

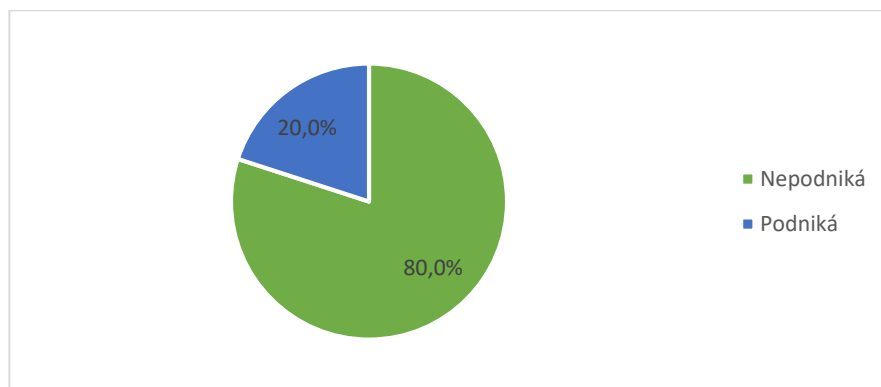

Zdroj: vlastní šetření

Podnikáte v oblasti cestovního ruchu? Pokud ANO, uveďte v jaké.

Graf č. 17 znázorňuje procento obyvatel, kteří v cestovním ruchu nepodnikají a procento obyvatel, kteří v některé z oblastí cestovního ruchu podnikají. Podnikající obyvatelé uvedli do dotazníku obor jejich činnosti. Na výběr měli z oborů činností ubytování, občerstvení/restaurace anebo jiné služby.

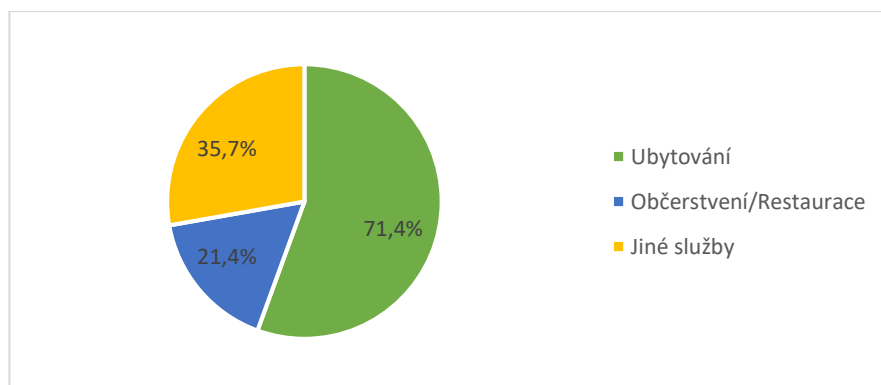
Graf. č. 17 Poměr obyvatel nepodnikajících a podnikajících

Zdroj: vlastní šetření

Návazně zobrazuje graf č. 18, poměr oborů činností podnikajících respondentů, kteří tvoří 20 % podnikajících obyvatel. Někteří z respondentů uvedli více oborů podnikání. V 71,4 % je oborem činnosti ubytování, jiné služby tvoří z celku 35,7 % a obor činnosti občerstvení/restaurace zahrnuje 21,4 %.

Graf. č. 18 Poměr činností podnikajících obyvatel dle oborů

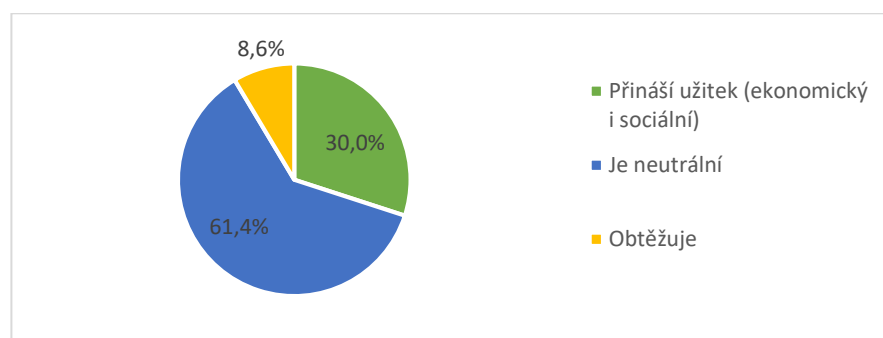

Zdroj: vlastní šetření

Jak se cestovní ruch Vás osobně (případně Vašeho podnikání) zejména dotýká

Celých 61,4 % obyvatel hodnotí dopad cestovního ruchu na jejich život nebo podnikání jako neutrální, s tím, že cestovní ruch jim nic nepřináší, ale ani jim neškodí. Pro 30 % obyvatel představuje cestovní ruch ekonomický a sociální užitek. Cestovní ruch jako obtěžující hodnotí 8,6 % dotazovaných obyvatel.

Graf. č. 19 Dopady cestovního ruchu na obyvatele/podnikatele

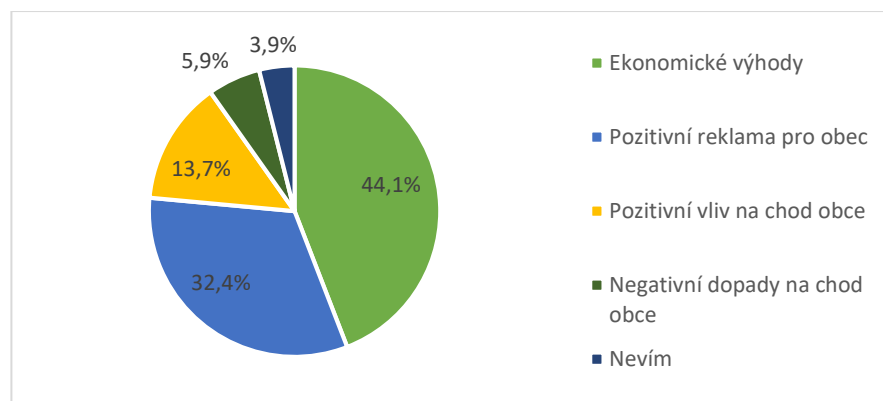

Zdroj: vlastní šetření

Co přináší cestovní ruch Vaší obci?

Obyvatelé měli možnost zaškrtnout více odpovědí na tuto otázku. Ekonomické výhody hodnotí 44,1 % obyvatel, za nimi následuje pozitivní reklama pro obec a pozitivní vliv na chod obce. Jen 5,9 % obyvatel uvedlo negativní dopady na chod obce.

Graf. č. 20 Vlivy cestovního ruchu na obec

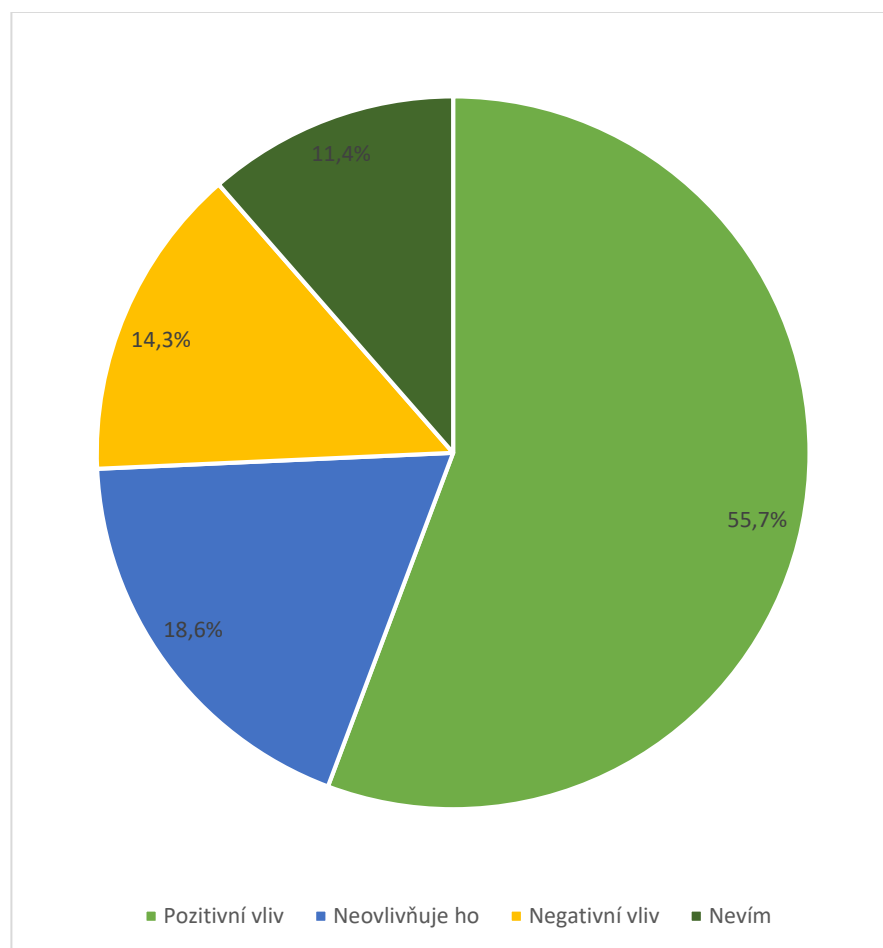

Zdroj: vlastní šetření

Má stoupající zájem o Vaši obec jako o turisticky atraktivní destinaci vliv na prostředí pro Váš život ve Vaší obci?

V grafu č. 21 je zobrazen názor obyvatel na otázku, jaký vliv má cestovní ruch v jejich obci na jejich vlastní život. Více než polovina dotázaných – 55,7 % uvedla, že cestovní ruch ovlivňuje jejich životy v obci pozitivně. V 18,6 % případů není život obyvatel cestovním ruchem ovlivňován. Negativní vliv cestovního ruchu na svůj život vnímá 14,3 % obyvatel. Zbytek respondentů 11,4 % neumí vliv zhodnotit, a tak odpověděl výběrem varianty „nevím“.

Graf. č. 21 Vlivy cestovního ruchu na život obyvatel v obci

Zdroj: vlastní šetření

8. Shrnutí a diskuze

V rámci místního šetření bylo zkoumáno, zda je zdejší forma turismu šetrná, integrovaná a udržitelná v podobě, v jaké je nyní provozována. A to jak ve vztahu k přírodě, tak ve vztahu k životu v obce a k životům jejích obyvatel.

Jednou z otázek, kladených v průběhu empirického výzkumu bylo, zda je turismus ve své stávající podobě šetrný také k místní přírodě. Tato otázka byla diskutována s respondenty z řad obyvatel a turistů.

Na první pohled by se mohlo zdát, že nápor turistů, který modelové obce a jejich okolí každoročně zažívají, přírodě příliš neprospívá. Velké procento respondentů se vyjadřovalo v tomto směru. Mnoho z nich hodnotilo turistický ruch spíše jako nešetrný. Při podrobnějším zkoumání bylo zjištěno, že tomu tak nutně nemusí být, ačkoli jsou zde jistě rezervy v oblasti ochrany přírody a životního prostředí.

Většina ubytovacích i stravovacích zařízení již disponuje moderními technologiemi např. pro úpravu odpadních vod. V obci je množství míst s kontejnery na tříděný odpad. Hygienická zařízení v kempech jsou až na pár výjimek moderní. Mimo vyhrazená místa se vůbec nekempuje. Cyklostezky jsou vesměs asfaltové a dobře značené, takže se cyklisté nepohybují mimo značené trasy, a nepoškozují tak lesní porosty, louky a pastviny.

Místní dotazníkové šetření v dotčených obcích ukázalo, že stále se zvyšující zájem o tuto oblast jako o atraktivní turistickou destinaci běžnému chodu v obcích prospívá. Místní obyvatelé využívají rozšířené nabídky služeb, která je zde v turistické sezóně poskytována. Pro většinu místních obyvatel a podnikatelů je zdejší turistický ruch ekonomickým přínosem. Obyvatelé ve valné většině necítí, že by prostor pro jejich vlastní kvalitní život byl turistickým ruchem zásadně eliminován. Většina obyvatel uvádí, že turistický ruch je pro ně nejen ekonomickým přínosem, ale také přínosem v sociální oblasti.

V době nejvyššího turistického náporu se život místních obyvatel přizpůsobuje tempu turistů. Odchyluje se tak od běžných zvyklostí obyvatel.

Pouze nepatrné procento obyvatel však vnímá tuto skutečnost jako negativum turistického ruchu.

Na základě rozhovorů je patrné, že místní obyvatelé by uvítali, kdyby výnosy z turistického ruchu byly ve větší míře investované zpět do obcí. Sociotechnická opatření, která by místní samospráva v podobě zlepšení místní infrastruktury a občanské vybavenosti, zajistila, by přispěla ke zkvalitnění života místních obyvatel. Stejně tak podpůrná opatření místních podnikatelů v podobě rozšíření spektra služeb i pro místní obyvatele, a to i v čase mimo turistickou sezónu, by vedla k větší spokojenosti obyvatel.

Turistický ruch v této oblasti se shoduje s teoretickými východisky, jaký by měl venkovský turistický ruch být, tak jak zmiňuje Stříbrná (2005). Venkovská turistika je zde trvale udržitelná, její rozvoj pomáhá udržovat zvláštní venkovský charakter dané oblasti a nelikviduje místní zdroje. Ve shodě se Stříbrnou (2005) je venkovská turistika v modelových obcích tradiční ve svém charakteru, roste pomalu a organicky ve spojení s místními rodinami, je řízena na místní úrovni a rozvíjena s cílem zajistit dlouhodobý rozvoj dané oblasti.

Otevřený venkovský prostor modelových obcí a nízká hustota obyvatel spolu s ohleduplným přístupem k přírodě a krajině se zde, tak jak uvádí Stříbrná (2005) potvrzuje. Typ decentralizovaného ubytování s omezenou kapacitou popisované Stříbrnou (2005) se shoduje s výsledky průzkumu v modelových obcích, kde ubytování v penzionech malého typu a privatech je stěžejní ubytovací kapacitou pro turisty.

Cyklistika, výlety na kolech, pěší turistika a vodní sporty jsou v místě nejoblíbenějšími turistickými aktivitami. Jak zmiňuje Moravec a kol. (2006), tyto aktivity, zde vykonávané, jsou typickými aktivitami venkovské dovolené. Dalšími oblíbenými typicky venkovskými aktivitami je zde rybolov, obdiv ke krajině a bezesporu relaxační dovolená vyžadující venkovské prostředí, ve shodě s Moravcem a kol. (2006).

Moravec a kol. (2006) dává také důraz na to, že turisté ctí ohleduplný vztah k přírodě a místní komunitě. V modelových obcích se ohleduplnost

k místní komunitě a okolní přírodě na základě empirického výzkumu potvrdila.

Místní rekreační potenciál je takový, jak jej prezentuje analýza SWOT Městského úřadu Třeboň (2012) – odpovídá realitě zjištěné místním šetřením. Místní atraktivní příroda, významné turistické cíle, množství kempů, penzionů a domů využívaných k rekreaci a v neposlední řadě sít kvalitních cyklostezek jsou bezesporu silnými stránkami rekreačního potenciálu modelového území. V modelových obcích se jako slabé stránky, ve shodě s analýzou, potvrdily nedostatek parkovacích míst, sezónnost turistického ruchu, zvýšený pohyb osob po místních komunikacích a neúplný sortiment poskytovaných služeb.

Dle Těšitele a kol. (2005), by měli být místní občané více zapojeni do řešení ochrany přírody v jejich obcích. Pro správu zdejšího chráněného území je doporučeno umožnit místním občanům participovat na rozhodování o něm a na aktivitách kolem správy chráněných oblastí. Jak uvádí Těšitel a kol. (2005), cílem by měl být návrh doporučení pro posílení uplatňování principů participace v aktivitách správy místních chráněných území. V návaznosti na práci s občany by mělo být přistoupeno také k edukaci příjezdějících turistů tak, aby vliv turismu na okolní přírodu mohl být následně obyvateli i turisty zhodnocen jako šetrný. Dle Těšitele a kol. (2005) vydává Správa CHKO Třeboňsko informační brožury a provozuje informační a vzdělávací středisko. Místní samosprávy, případně CHKO, by mělo lépe zabezpečit distribuci těchto materiálů, tak aby se dostaly jak k místním obyvatelům, tak k turistům, kteří do CHKO Třeboňsko zavítají. Lepší spolupráce CHKO s místními občany by také zlepšila, v tuto chvíli, ne zcela ideální, vztahy mezi nimi. Jak uvádí Těšitel a kol. (2005), téměř 50 % dotazovaných neví, zda jsou lidé ze správy CHKO na správném místě. 25 % hodnotí, že ano a 25 % hodnotí, že ne všichni lidé ze správy CHKO jsou na svém místě. Dle výsledků místního šetření se potvrzuje, že relativně velké procento dotazovaných z řad turistů celých 25 %, a z řad obyvatel 17,1 % nedokáže posoudit vliv turismu na okolní přírodu. Ve shodě s Těšitelem a kol. (2005) se tedy potvrzuje, že je zde prostor pro otevření a vedení diskuze mezi správou CHKO Třeboňsko, jakožto hlavní organizací ochrany zdejší přírody, s místními občany. Dále je

zde prostor pro možnost spolupráce CHKO a příjíždějících turistů. Tato spolupráce by měla vést k lepší informovanosti turistů o místní přírodě a zvýšené potřebě její ochrany.

V modelových obcích je v současné době rozvíjen turismus ve formě, která je šetrná k přírodě. Turismus je v souladu s životním stylem místních obyvatel a jejich kulturou. Obce si i v nejvyšším turistickém ruchu zachovávají svůj venkovský ráz. Na závěr lze tedy konstatovat, že turismus je zde integrovaný a ve své podobě udržitelný.

9. Závěr

Cílem práce bylo zmapovat region Třeboňsko jako turistickou destinaci a detailně analyzovat situaci ve dvou vybraných obcích Chlum u Třeboně a Staňkov formou případové studie.

V rámci praktické části jsem porovnala názory a očekávání turistů a místních obyvatel pomocí empirického výzkumu v terénu. Ve výsledcích jsem zhodnotila vliv turismu na přírodu a život v dotčených obcích. V dotazníkovém šetření bylo osloveno 72 turistů a 70 obyvatel.

V rámci místního šetření byly také průběžně prováděny rozhovory na téma turistického ruchu v místě, a to jak s turisty, tak s místními obyvateli. U obyvatel mě zajímal jejich názor na chod života v obci v době nejvyšší turistické sezóny a mimo ni. Turistů jsem se dotazovala, zda služby v místě jsou pro ně dostačující, proč navštívili zrovna tento region, jak se jim zde líbí, jaký je jejich názor na ochranu místní přírody.

Místní obyvatelé sdílejí veskrze názor, že turistický ruch v obci je pro ně ekonomickým i sociálním přínosem. Většina obyvatel chápe, že turismus v jejich obcích je základním nástrojem k udržitelnosti běžného života zde. Potěšujícím zjištěním je, že i nepodnikající část obyvatel zhodnotila vliv turismu na obec a jejich vlastní život v obci pozitivně, a to zejména v ekonomické a sociální oblasti.

Občanská a technická vybavenost obcí slouží hlavně jejich vlastním obyvatelům. Ti se o ni v sezóně bez problémů dělí s příjíždějícími turisty.

Místní obyvatelé naopak v sezóně využívají služeb, které jsou primárně otevřené turistům. V tomto směru zde mezi oběma skupinami vzniká určitá symbióza. Někteří místní podnikatelé již pochopili, že služby, které primárně nabízejí turistům, lze v určité podobě nabídnout mimo sezónu i místním obyvatelům. Obyvatelé tyto aktivity hodnotí velmi kladně.

Nutnost větší nabídky služeb pro turisty, zejména stravovacích a ubytovacích se v rámci dotazníkového šetření zcela nepotvrdila. Je zde určitě prostor pro zlepšování, a to zejména v oblasti služeb jiných, kdy relativně vysoký počet turistů žádá více jiných služeb různého charakteru. Mimo jiné turisté zmiňují větší nabídku obchodů s potravinami, nabídku kaváren, nabídku služeb péče o tělo a větší nabídku kulturního vyžití.

Dopravní dostupnost modelových obcí se neukázala být problémovým místem, neboť většina turistů sem přijíždí osobními vozy. Nepatrné procento využívá hromadnou dopravu. K hromadné dopravě turisté i obyvatelé však podotýkají, že by vítali návrat přímého autobusového spoje mezi hlavním městem a Chlumem u Třeboně. Historicky byla tato přímá autobusová linka Praha – Chlum u Třeboně provozována. Zejména v turistické sezóně by byla opět vítaným a využívaným doplňkem stávající nabídky hromadné dopravy.

Dle názorů místních obyvatel a turistů vzestupná tendence turistického ruchu nijak závažně nepoškozuje okolní přírodu, ačkoli rezervy v péči o ni jsou shledány. Jako základní technická opatření by bylo vhodné rozšířit prostory pro parkování vozidel a stejně tak prostory pro parkování jízdních kol. Dále je vhodné edukovat turisty a ošetřit jejich chování u vodních toků a na cyklostezkách a dát jim tak prostor pro ochranu místní přírody.

Sociální vztahy mezi turisty a obyvateli jsou na dobré úrovni. K jejich dalšímu zlepšení by došlo lepším informováním turistů o místu. Větší zapojení obyvatel do správy vlastní obce by také přinášelo výhody a zlepšovalo nadále vztahy v obcích.

Turisté hodnotili pozitivně dostupné služby v obci. Krajina a nabídka jejího přírodního bohatství je pro ně již sama o sobě turistickým cílem. Ve

spojení s pohostinností místních obyvatel se tak tato turistická destinace stává místem, kam se turisté opakovaně a mnohdy po mnoho let pravidelně a rádi vrací.

Turistický ruch zde má stále vzestupnou tendenci. Na život v modelových obcích má tak zásadní vliv, přičemž vliv pozitivní převládá. Je zde rozvíjen k přírodě šetrný turismus, který je zároveň v symbióze s životním stylem místních obyvatel a jejich kulturou. Rozvoj turismu by měl i nadále probíhat v souladu se zásadami udržitelného rozvoje. Obcím by měl být zachován venkovský ráz. Místní formy turismu tak zůstanou integrované a venkovský prostor takovým, jakým je.

Tato bakalářská práce bude k dispozici místní samosprávě a jejím starostům, jako příručka zmapování aktuální situace zdejšího turistického ruchu a bude sloužit pro případné provedení navržených sociotechnických opatření, případně pro definování dalších opatření. Dále bude tato práce poskytnuta místním podnikatelům, pro něž může sloužit jako inspirace pro zlepšení nabídky služeb a tím podmínek života místních obyvatel, během turistické sezóny i mimo ni.

10. Seznam použité literatury

Literární zdroje

- BINEK, J. (2009): Synergie ve venkovském prostoru: aktéři a nástroje rozvoje venkova. Brno. ISBN 978-80-904308-0-8. Dostupné z www.garep.cz/wp-content/uploads/2011/03/Synergie.pdf
- KODLOVI, F., J. (1979): Chlum u Třeboně, Místní národní výbor. Chlum u Třeboně.
- KODLOVI, F., J. (1983): Staňkov – kronika čtyř století, Místní národní výbor. Chlum u Třeboně.
- MAJEROVÁ, V. (2006): Sociologie venkova a zemědělství. Česká zemědělská univerzita, Praha. ISBN 80-213-0651-3.
- MORAVEC, I. a kol. (2006): Venkovská turistika, teoretická východiska a možnosti, Centrum pro komunitní práci, České Budějovice. ISBN 80-86902-31-5.
- SEDLÁKOVÁ, L. (2017): Turismus ve venkovském prostoru – příklad obce Havlíčkova Borová. Diplomová práce. JCU ZF České Budějovice
- STŘÍBRNÁ, M. (2005): Venkovská turistika a agroturistika, Profi Press, Praha. ISBN 80-86726-14-2. Dostupné z www.cpkp.cz
- TĚŠITEL, J., KUŠOVÁ, D., MATĚJKA, K., BARTOŠ, M. (2005): Lidé v biosférických rezervacích, Ústav systémové biologie a ekologie Akademie věd České republiky, České Budějovice. ISBN 80-239-6987-0
- ZELENKA, J., TĚŠITEL, J., PÁSKOVÁ, M., KUŠOVÁ, D. (2013): Udržitelný cestovní ruch-management cestovního ruchu v chráněných územích, Gaudeamus, Hradec Králové. ISBN 978-80-7435-244-7. Dostupné https://www.researchgate.net/publication/275951113_Udrzitelny_cestovni_ruch_Management_cestovniho_ruchu_v_chranenych_uzemich
- ZELENKA, J., PÁSKOVÁ, M. (2002): Cestovní ruch – výkladový slovník. Praha: ministerstvo pro místní rozvoj ČR. ISBN 978-80-7201-880-2. Dostupné z https://www.researchgate.net/publication/275831439_VYKLADOVY_SLOVNIK_CEST

Internetové zdroje

Venkovský cestovní ruch a jeho specifika,

<https://www.mmr.cz/getmedia/e117ea61-1783-4982-a4fa-bf6e1220f318/GetFile4.pdf> [online 4.4.2018]

Vymezení venkova,

<http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/vymezeni.html> [online 4.4.2018]

Program rozvoje venkova, <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/zakladni-informace/> [online 5.4.2018]

Kategorizace obcí, <http://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/obce.asp> [online 5.4.2018]

Formy a druhy cestovního ruchu,

https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=44498
[online 5.4.2018]

Venkovská turistika a agroturistika,

https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=2772
[online 5.4.2018]

Definice pojmu cestovní ruch,

https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=46474
[online 6.4.2018]

Dovolená na venkově, <http://www.nafarmu.cz> [online 6.4.2018]

Nabídky venkovské turistiky, <http://www.venkovskaturistika.cz>
[online 6.4.2018]

Propagace turismu v ČR, <http://www.czechtourism.cz> [online 6.4.2018]

Typy ubytování, <http://www.pronajemchalup.cz> [online 6.4.2018]

Podpora místních komunit, <http://www.nadacepartnerstvi.cz>
[online 7.4.2018]

Moderní obec, <http://www.agroweb.cz> [online 8.4.2018]

Průvodce kempy, <http://www.camp.cz> [online 8.4.2018]

Průvodce Třeboňskem, <https://www.trebonsko.cz> [online 8.4.2018]

Oficiální informace o Chlumu u Třeboně, <http://www.chlum-ut.cz>
[online 8.4.2018]

Oficiální informace o Staňkově, <http://www.ou-stankov.cz> [online 8.4.2018]

Zájmové sdružení Domeček, <http://domecekprodeti.blogspot.cz>
[online 9.4.2018]

MŠ Chlum, <http://www.mschlum.cz> [online 9.4.2018]

Informace o turismu a službách v Chlumu u Třeboně a okolí,
<http://www.chlumutrebone.cz> [online 10.4.2018]

Pečovatelský dům,
<http://www.socialnisluzbytrebonsko.cz/aktuality/predstavujeme-socialni-sluzby-domovy-s-pecovatelskou-sluzbou.html> [online 11.4.2018]

Svazek obcí, <https://rejstrik-firem.kurzy.cz/70907366/svazek-obci-chlum-u-trebone-stankov-a-hamr/statisticky-urad> [online 11.4.2018]

Statistika využití ubytovacích kapacit,
https://www.czso.cz/csu/xc/jhc_kapacity_2016 [online 11.4.2018]

Kemp Oasa, <http://www.campoasa.cz> [online 12.4.2018]

SWOT analýza Třeboňska, http://www.mesto-trebon.cz/uploads/_mestsky-urad/uzemni_planovani/ruru/TextovaCast.pdf [online 10.4.2018]

Příroda v regionu, <http://trebonsko.ochranaprirody.cz/charakteristika-oblasti/> [online 12.4.2018]

Památky v regionu, <https://www.trebonsko.cz/prirodni-rezervace-a-pamatky-v-chko-trebonsko> [online 12.4.2018]

Bublinatka jižní,
https://cs.wikipedia.org/wiki/Bublinatka_ji%C5%BEen%C3%AD
[online 11.4.2018]

Široké Blato, <http://trebonsko.ochranaprirody.cz/maloplosna-zvlaste-chranena-uzemi/siroke-blato-pr> [online 11.4.2018]

Akce Pohádkový les, <http://www.rybnikari.cz> [online 12.4.2018]

11. Seznam obrázků, fotografií, tabulek a grafů

Obrázek č. 1: Nákres soustavy rybníků v okolí Staňkova	23
Obrázek č. 2: Kostel Nanebevzetí Panny Marie	24
Obrázek č. 3: Orel mořský	40
Obrázek č. 4: Mapa místa „Meridianstein“	44
Fotografie č. 1: Rybník Svět v Třeboni	16
Fotografie č. 2: Ptačí oblast	17
Fotografie č. 3: Turistické značení	18
Fotografie č. 4: Rybník Hejtman, pohled z předměstí na pláž	21
Fotografie č. 5: Pravý břeh Staňkovského rybníka	22
Fotografie č. 6: Pohled na kostel Nanebevzetí Panny Marie, pohled z cesty spojující Chlum a Staňkov	25
Fotografie č. 7: Torzo komína jedné z prvorepublikových chat na pravém břehu Staňkovského rybníka u česko-rakouské hranice	27
Fotografie č.8: Autokemp Hejtman jih (dříve Nataša)	28
Fotografie č. 9: Předměstí Chlumu u Třeboně s informacemi pro turisty	28
Fotografie č. 10: Stavění májky v centru obce Staňkov	31
Fotografie č. 11: Rybářské a cyklistické centrum	36
Fotografie č. 12: Rybí bistro U Sumečka	37
Fotografie č. 13: Rašeliniště Pele	39
Fotografie č. 14: Rybník Svobodný	43
Fotografie č. 15: Příhraniční cesta	43
Fotografie č. 16: Poledníková kámen (Meridiantstein)	45
Tab. č. 1: Formy venkovského turismu, jejich charakteristika a předpoklady	15
Tab. č. 2: SWOT analýza rekreačního potenciálu Třeboně a okolí	19

Graf č. 1: Identifikace pohlaví dotazovaných turistů a obyvatel obce	46
Graf č. 2: Identifikace věkových kategorií dotazovaných turistů a obyvatel obce	47
Graf č. 3: Myslíte si, že stále se zvyšující turistický ruch v tomto regionu je k přírodě	48
Graf č. 4: Turisté v místě, rozdělení dle toho, s kým zde jsou	49
Graf č. 5: Turisté dle krajů, ze kterých pochází	50
Graf č. 6: Po kolikáté zde turisté jsou	51
Graf č. 7: Frekvence pravidelně jezdících turistů	51
Graf č. 8: Cíl návštěvy v místě	52
Graf č. 9: Jiné cíle	52
Graf. č. 10: Typ ubytování	53
Graf. č. 11: Typ ubytování	53
Graf. č. 12: Stravovací služby	54
Graf. č. 13: Ubytovací služby	55
Graf. č. 14: Ostatní služby	56
Graf. č. 15: Chybí Vám v místě nějaké služby, které byste využívali a uvítali je	57
Graf. č. 16: Kde bydlíte/podnikáte	58
Graf. č. 17: Poměr obyvatel nepodnikajících a podnikajících	59
Graf. č. 18: Poměr činností podnikajících obyvatel dle oborů	59
Graf. č. 19: Dopady cestovního ruchu na obyvatele/podnikatele	60
Graf. č. 20: Vlivy cestovního ruchu na obec	60
Graf. č. 21: Vlivy cestovního ruchu na život obyvatel v obci	61

12. Seznam příloh

Příloha č. 1	Dotazník pro obyvatele obcí Chlum u Třeboně a Staňkov	73
Příloha č. 2	Dotazník pro turisty obcí Chlum u Třeboně a Staňkov a jejich okolí	75

Dotazník pro obyvatele obcí Chlum u Třeboně a Staňkov

Dobrý den, jmenuji se Jana Karlovská a studuji obor Agropodnikání na Zemědělské fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Tento dotazník slouží k vypracování mé bakalářské práce na téma „Rurální turismus na Třeboňsku – příklad městyse Chlum u Třeboně a obce Staňkov“ a bude použit pro studii turismu a jeho dopadů (jak ekonomických, tak dopadů na přírodu) ve zmíněných obcích. Proto Vás laskavě prosím o chvilku Vašeho času při vyplnění níže uvedených 8 bodů zcela anonymního dotazníku (2 str.).

1. **Pohlaví:** žena muž

2. **Věk:** 15–25 26 - 45 46 – 65 66 a více

3. **Bydlíte/podnikáte na:** Staňkově V Chlumu u Třeboně

4. **Podnikáte v oblasti cestovního ruchu?:**
 NE

 ANO , a to v oblasti : ubytování občerstvení/restaurace

jiné služby

5. **Cestovní ruch se Vás osobně (případně Vašeho podnikání) dotýká zejména takto:**

 přináší mi užitek (ekonomický i sociální)

 nic mi nepřináší ani mi neškodí, mám k němu neutrální postoj

 obtěžuje mě

6. **Myslíte si, že Vaší obci přináší cestovní ruch (lze uvést více možností)**

 Ekonomické výhody

 Pozitivní reklamu pro Vaši obec

 Pozitivní vliv na chod obce

 Negativní dopady na chod obce

 Nevím

7. Myslíte si, že stoupající zájem o Vaši obec, jako o turisticky atraktivní destinaci, má na prostředí pro Váš život ve Vaší obci

- vliv pozitivní neovlivňuje ho vliv negativní
 nevím

8. Myslíte, že stále se zvyšující turistický ruch v tomto regionu je k přírodě v okolí Vaší obce

- šetrný
 spíše šetrný
 moc ji nešetří
 poškozuje ji
 nedokážu posoudit
 jiné (prosím uveďte)

DĚKUJI ZA VAŠI OCHOTU A ČAS! 😊
ja.karlovska@gmail.com

Jana Karlovská,

Příloha č. 2 Dotazník pro turisty obcí Chlum u Třeboně a Staňkov a jejich okolí

Dotazník pro turisty obcí Chlum u Třeboně a Staňkov a jejich okolí

Dobrý den, jmenuji se Jana Karlovská a studuji obor Agropodnikání na Zemědělské fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Tento dotazník slouží k vypracování mé bakalářské práce na téma „Rurální turismus na Třeboňsku – příklad městyse Chlum u Třeboně a obce Staňkov“ a bude použit pro studii turismu ve zmíněných obcích. Proto Vás laskavě prosím o chvilku Vašeho času při vyplnění níže uvedených **11** bodů dotazníku (2 str.).

1. **Pohlaví:** žena muž

2. **Věk:** 15–25 26 - 45 46 – 65 66 a více

3. **Jste tu:** sólo s partnerem s rodinou a dětmi s přáteli

4. **Z jakého kraje pocházíte?**

5. **Jste tu:**

 poprvé a zase přijedete nepřijedete

 poněkolkáté

- jezdím pravidelně - prosím uveďte FREKVENCI: (týdně, měsíčně, ročně.....)

6. **Cílem Vaší návštěvy je** (lze uvést více možností)

 Poznání tohoto místa a okolí

 Cykloturistika

 Pěší turistika

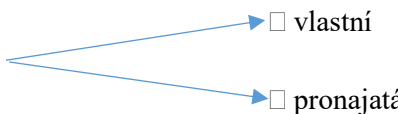
 Chataření a chalupaření

 Vodní sporty (koupání, lodičky ...)

 Rybaření

 Jiný (např. lenošení, sběr lesních plodů, houbaření...), prosím uveďte:

7. Jaký typ ubytování využíváte

- chata, chalupa vlastní
 pronajatá
- penzion
- privat
- kemp → v chatičce ve stanu v karavanu, obytném voze
- jiný (např. pod širákem...), prosím uveďte:

8. Jaký typ dopravy do místa využíváte (lze uvést více možností, např. kombinace uvedených prostředků)

- auto motocykl autobus vlak jiný, prosím uveďte:
.....

9. Jak hodnotíte služby pro turisty v obcích Chlum u Třeboně a Staňkov

STRAVOVACÍ:

- a) z hlediska počtu nedostačující je jich dost mohlo by jich být víc
- b) z hlediska úrovně a kvality výborná průměrná špatná
- c) z hlediska rozmanitosti rozmanitost rozmanité průměrné nízká

UBYTOVACÍ:

- a) z hlediska počtu nedostačující je jich dost mohlo by jich být víc
- b) z hlediska úrovně a kvality výborná průměrná špatná
- c) z hlediska rozmanitosti rozmanitost rozmanité průměrné nízká

OSTATNÍ:

- a) z hlediska počtu nedostačující je jich dost mohlo by jich být víc
- b) z hlediska úrovně a kvality výborná průměrná špatná
- c) z hlediska rozmanitosti rozmanitost rozmanité průměrné nízká

10. Chybí Vám nějaké služby, které byste zde uvítali a využívali je?

- ne
- ano - prosím uveďte jaké:
.....

11. Myslíte, že stále se zvyšující turistický ruch v tomto regionu je k přírodě

- šetrný
- spíše šetrný
- moc ji nešetří
- poškozuje ji
- nedokážu posoudit
- jiné (prosím uveďte)

DĚKUJI ZA VAŠI OCHOTU A ČAS! Jana Karlovská,
ja.karlovska@gmail.com

*Dotazník prosím ponechejte zde na místě, je zajištěno jeho vyzvednutí. Případně
předejte na recepci nebo odpovědné osobě, která se o něj přihlásí, děkuji ☺*